TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

LEDEN 2015

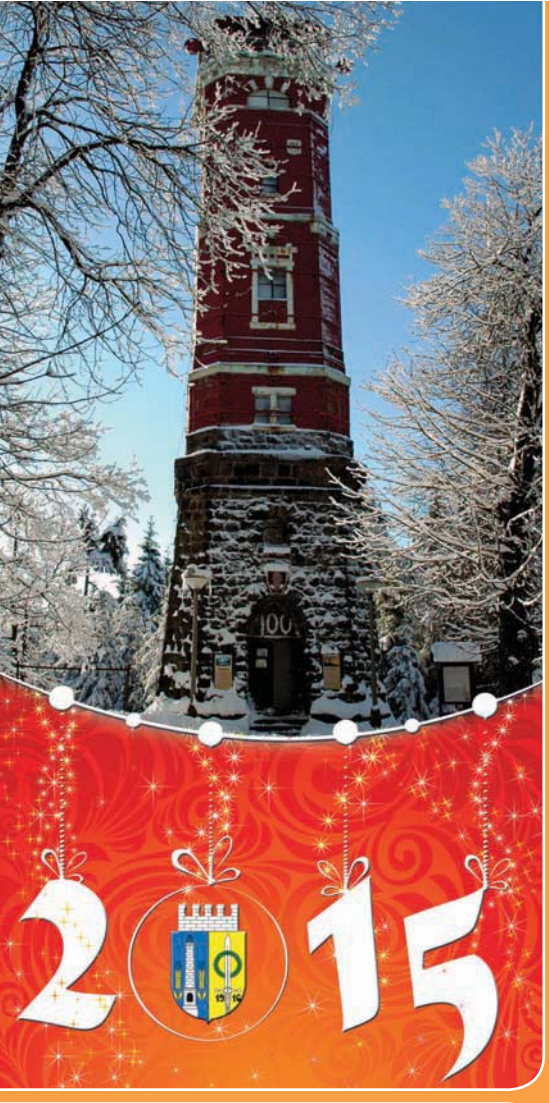
2015

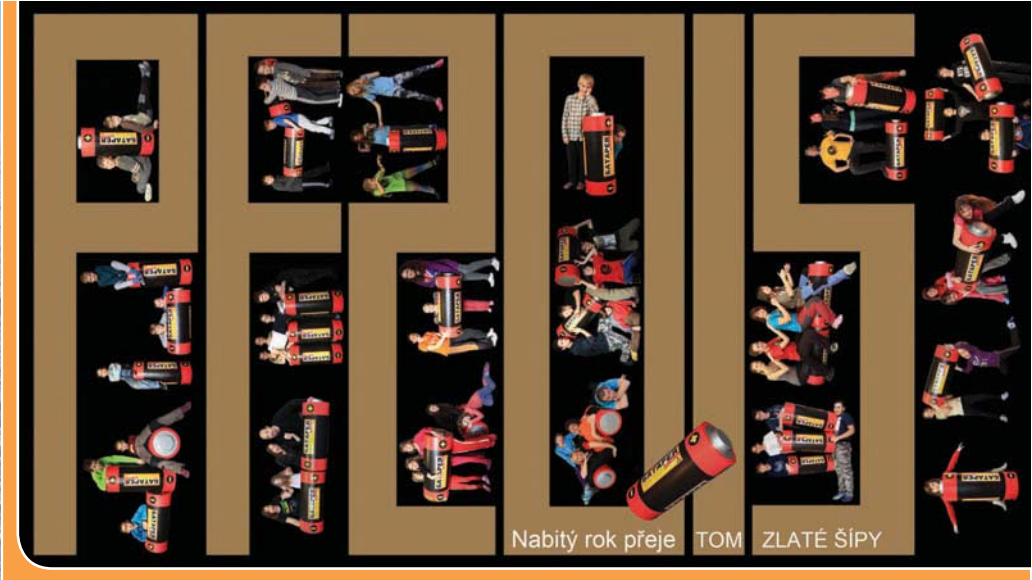
Nabitý rok přeje TOM ZLATÉ ŠÍPY

Slavte se mnou celý rok!
PF 2015

PF
2015
Mnoho úspěchů nejen těch sportovních, zdraví a štěstí v osobním i pracovním životě přeje rada Turistických závodů
ČESKO SPORTUJE

PF
2015

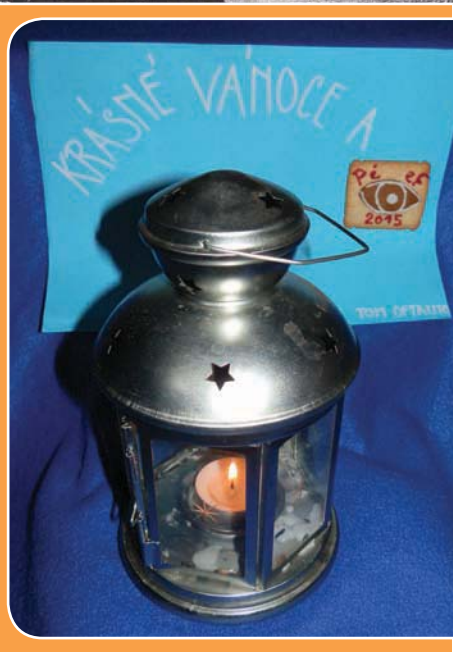
KRÁSNÉ VÁNOCE
2015

PF
30
TOM KADAŇ Opava 1984 - 2014
2015

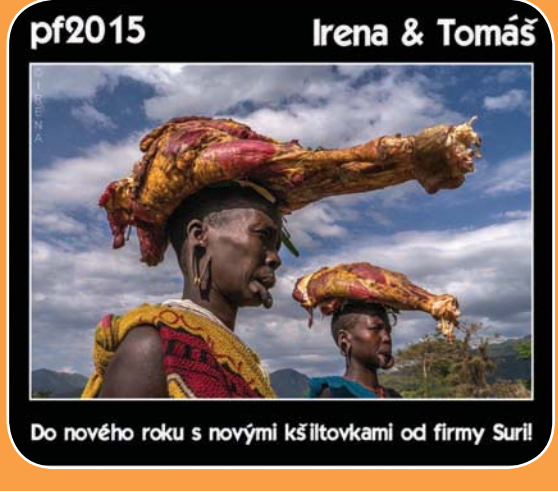
pf2015
Irena & Tomáš
Do nového roku s novými kšiltovkami od firmy Suri!

HORA SVATÉHO SEBESTIANA

Ilustrační foto: Jiří Šmída

OBSAH

leden 2015

str. 4	Sněmu vstříc, Líba Valentová
str. 5	90. výročí narození Karla Líby, Walter Groer, Petr Gade
str. 6	ANKETA, cíle do nového roku, Tučkova hájenka, Daniel Veselý
str. 7	Bezručova chata, Jan Havelka Pevnost, Petr Mika-Akim
str. 8	Světluška, James Bond a Běhy, Tomáš Novotný, Přemysl Filip
str. 9	Dobročinná Česká Lípa, Renata Dvořáková
str. 10	Kašpařiny, Ivo Skoček Oddíl Trilobit na Psím zubu, Kateřina Frdlíková-Klíště
str. 11	V Berouně vznikl nový oddíl, Kateřina Frdlíková, Máme opět klubovničku!, Vratislav Florián-Hroch
str. 12-13	Kalendář vzdělávacích akcí
str. 14	Chcete pár korun pro svůj oddíl?, Zelený víkend je... Vratislav Florián-Hroch,
str. 15	Dršmaš, Ondra Adamčík, LTŠ 2015, Matěj Chour
str. 16	Vyzvědači v kutnohorských uličkách, Tomek Hurt Komiksové postavy na Lovoši, Gabriela Schejbalová
str. 17	My z konce světa v kraji Mlžných hor, Jirka Magasanik,
str. 18	Mikešovo nožobraní, Jiří Mikeš Lukeš
str. 19	Zamykání vody v Litoměřicích, Jindřich Dýda Černý Bobří potok, Jára Lepšík
str. 20-21	Výprava na Lomeček, Tříkrálová Okoř 2015 Tomáš Novotný
str. 22	Týpí jako domov, Josef Porsch – Ablákela
str. 23	Turistické závody, Tomáš Fúsek
str. 24	Tomíci v Izraeli, Ondra Šejtka Štiavnické plky, Ivo Skoček
str. 25	Konec projektu OPVK, Lukáš Hušek Hry pro rozvoj... , J. Chour Zprávy z ČRDM, Ondřej Šejtka
str. 26	Brigádníkům patří dík, Zuzana Antošová Ahoj, já jsem Bobek!, Světlušky
str. 27	Dohoda o spolupráci mezi Asociací TOM a KČT
str. 28	Pojištění 2015, Lukáš Hušek TOM Tuři pomohli,Soňa Rokytová
str. 29	Zprávy z ústředí,
str. 30	OHLASY

Aspoň vidíte, jak potřebný je všeobecný, všelidový, všeevropský zákaz vepřového!

Milí tomíci,

do nového roku se většinou přeje zdraví a štěstí. My všichni víme, že zdraví a štěstí nám může dát turistika. Proto Vám všem přeji krásnou turistiku v roce 2015. Vašim vedoucím, pak přeji totéž, ale nad to ještě hodně radosti z pokroku ve Vašich turistických a tábornických znalostech a dovednostech i z Vašeho chování. K tomu pak ještě tolik potřebnou, a zatím z části chybějící, společenskou podporu v místech Vaší činnosti. Asociaci TOM přeji, aby se vydařily všechny hlavní akce, zejména důležitý lednový sněm ve Zlíně a srpnový letní sraz TOM ve Volarech.

Nám všem pak přeji, abychom se společně setkávali na nejrůznějších akcích Asociace TOM a dalších akcích Klubu českých turistů.

Váš

Jan Havelka

Sněmu vstříc, poznejme Zlín!

Zlín (německy Zlin), je statutární město na východě Moravy. Leží v údolí řeky Dřevnice na rozhraní Hostýnských a Vizovických vrchů. Je centrem Zlínského kraje a v současnosti má necelých 80 tisíc obyvatel. Ve zlínské aglomeraci žije kolem 100 tisíc obyvatel.

I v lednu, v době konání sněmu, můžeme zájemcům doporučit několik dalších možností podle času, který u nás stráví. Příjemnou procházku kolem Baťovy vily na sídliště Jižní Svahy, kde návštěvníky upoutá bílá věž kostela Panny Marie Pomocnice křesťanů. Věž kostela je viditelná z mnoha míst centra města. Slavnostně byl posvěcen v roce 2003.

Po cyklostezce se pohodlně dostanete do ZOO Lešná, třetí nejnavštěvovanější ZOO v ČR. Cestou se můžete zastavit v lázních Kostelec, které k léčbě využívají zdejší sirné prameny. Ve Štípě projdete kolem významného poutního místa, barokního chrámu Narození Panny Marie. Směrem na Otrokovice vede cyklostezka podél toku řeky Dřevnice.

Směrem na Kudlov lze využít MHD. Původní malé filmové ateliéry na Kudlově, určené k natáčení reklamních filmů, se postupně rozrostly na studio, které se významnou měrou dodnes podílí na produkci krátkých a trikových filmů. Za návštěvu také stojí Lesní hřbitov. Návrh na jeho zřízení podal městskému zastupitelstvu Tomáš Baťa a projektoval jej F. L. Gahura. Pohřben je zde zakladatel města a továrny Tomáš Baťa a další významné osobnosti města z oblasti kultury i sportu.

Nabízí se také zajímavá procházka charakteristickou čtvrtí Letná (Baťovy domky), vystavěnou pro zaměstnance firmou Baťa.

Věřím, že se všem tomíkům bude ve Zlíně líbit!

Líba Valentová,
TOM Špendlíci,
Zlín

foto: Vladimír Kubík, Zlín

90. výročí narození Karla Líby

Od roku 1939 je datum 17. listopadu známé a významné nejen v České republice, ale i ve světě. Na počest připomínky tehdejších tragických událostí byl tento den vyhlášen Mezinárodním dnem studentstva. Již o 15 let dříve se však začala psát historie oddílu BVÚ.

Dne 17. listopadu 1924 se narodil jeho zakladatel Karel Líba, nositel zlatého Březového lístku, známý také jako Ostravský Foglar. Oddíl BVÚ vedl nepřetržitě od jeho založení v roce 1945 až do osmdesátých let. Až do odchodu na svou poslední výpravu, v červenci roku 2000, byl důležitou součástí oddílu. Od téhož roku, kdy byla na klubovně slavnostně odhalena pamětní deska, oddíl na jeho počest každoročně pořádá vzpomínkovou akci, které se účastní jak současní členové, tak i ti bývalí - Veteráni.

Ani letos, při příležitosti 90. výročí jeho narození, tomu nemohlo být jinak, zvláště, když zastupitelstvo města Ostravy schválilo návrh na pojmenování jedné z nových ostravských ulic právě po Karlovi. V oddílových řadách poté vznikl nápad jejího slavnostního odhalení právě v den výročí Karlova narození 17. listopadu. Vzpomínková akce začala navečer, na ulici Karla Líby v Ostravě – Přívoze, za přítomnosti současných členů, Veteránů a dalších příznivců. Událost si nenechalo ujít okolo tří set lidí! Po slavnostním úvodu, o který se postaral oddílový trubač Tarzan, se slova ujal Veterán Břeťa Boháč, který vzpomenul alespoň některé z nejvýznamnějších momentů Karlova života. Pak byla slavnostně odhalena cedule s názvem ulice Karla Líby. Akce pokračovala lampionovým průvodem po nově pojmenované ulici až ke klubovně BVÚ, kde za svitu pochodní a Akimova proslovu proběhl slavnostní ceremoniál. U pamětní desky všichni mohli znovu vzpomenout na osobnost našeho zakladatele.

Tím ovšem celá akce nekončila. Přítomní se přesunuli do prostor klubovny, kde zazpívali oddílovou píseň. Akim pak s místostarostou Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz Daliborem Moukou slavnostně přestřihli pásku u vstupu do místnosti, v níž byla nově otevřena Pamětní místnost – malé oddílové muzeum, ve kterém má samozřejmě Karel hlavní místo.

Dominantou místnosti je prosklená vitrína s fotkami, dopisy, Karlovými osobními věcmi, sbírkou ocenění, které za svůj život obdržel nebo oddílovými kronikami – Kompasy – které se podařilo zachránit před ničivou povodní v roce 1997 ze staré klubovny. Ta byla při této povodni odplavena a zničena. Kompasy vypovídají příběhy mnoha oddílových generací. Každý z bývalých členů oddílu v nich najde vzpomínky na své kamarády.

Na nástěnkách jsou novinové články o Karlovi a oddílu. Při prohlídce můžete na televizní obrazovce shlédnout film sestavený z oddílových videí natočených na výpravách, táborech a dalších akcích, doplněný autentickým rozhovorem s Karlem, který vás vzpomínkami na uplynulé časy symbolicky provází.

Letošní vzpomínková akce končila individuálními prohlídkami muzea, které zůstává nadále zpřístupněno každému, kdo má zájem si jej prohlédnout.

Na závěr ještě poděkování těm, kteří se na pořádání akce podíleli, především všem zúčastněným, Veteránům a příznivcům, kteří pomohli vytvořit jedinečnou atmosféru celé události.

P.S. V tomto roce uskutečníme oslavu dalšího důležitého milníku BVÚ, 70. výročí jeho nepřetržité činnosti. Již nyní jste všichni zváni.

Walter Groer – Walter
Petr Gade - Skokan

Anketa

Jaké cíle osobní i oddílové si dáváte do nového roku 2015?

Martin Strnad, TOM Maraciabo, Třinec
Osobní cíle si nedávám, raději ne, protože je stejně nesplním.
Cíle oddílové: Hlavním cílem bude dát do kupy dodávku, kterou jsme zakoupili, rádi bychom, aby vydržela tak 8-10 let funkční. Doufám, že seženeme dostatek peněz na oddílovou činnost. V novém roce se chceme zaměřit také na strukturu oddílu, popasovat se s dobrým fungováním oddílu, vytýčit ty správné hodnoty.

Tomek Hurt, TOM Dakoti, Česká Lípa
Osobní cíle si nedávám, jediným cílem bude rozhojnit řady tomíků vlastním potomkem.
Cíle oddílové: Rád bych posunul oddílové rádce směrem k vedoucím, aby se více zapojovali do přípravy programu a měli více zodpovědnosti.
Cíle spolkové: V tomto roce by měla vzniknout online verze účetního programu ESO, jehož stávající zastaralou podobu využívá necelá polovina našich oddílů TOM. Na změně se pod patronací ČRDM podílím a budu tedy rád, když se zdárně dokončí.

Filip Černý- Pepřák, TOM Bobr, Beroun
Cíle osobní: Rád bych dostudoval a udělal na ČZU všechny zkoušky a doufám, že se mi podaří dobře skloubit školu s oddílovou činností.
Cíle oddílové: Navazují na osobní, neboť bych rád začal víc zapojovat instruktory do chodu oddílu, aby mě časem mohli zastupovat. Není vždy jednouduché sladit školu s výpravami. Chtěl bych dělat pravidelné oddílové akce- každých 14 dní, asi spíš jednodenní výpravy a schůzky. Doufám, že naplníme tábor, že se nám třeba i podaří rozšířit oddílovou členskou základnu.

Jarka Bednářová, Sůvy, Praha
Osobní cíle: V novém roce mě čeká spousta výzev, kterých se, doufám, nezaleknu. Hlavně doufám, že za ten rok moc nezestárnu a že si budu stále ráda hrát a těšit se na nová dobrodružství.
Oddílové cíle: Budu ráda, když se nám pro oddíl podaří sehnat novou klubovnu. Snad se vypravíme na první víkendovku do zahraničí, doufám, že při závěrečném ohni na táboře od dětí uslyšíme, že to byl ten „nejlepší tábor vůbec!“ a zkrátka, že budeme stále dobrá parta, kterou její hlavní vedoucí nebude ani moc brzdit, ani hnát někam, kam by se nemělo.

Ondřej Šejtka, TOM S.T.A.N., Praha
Jaké mám *osobní cíle* v roce 2015? Rád bych se více věnoval mé neustále se rozrůstající rodině, rád bych také trochu zhubnul!
Oddílové a spolkové cíle?
Rád bych, aby se u TOM S. T. A. N. rozrostl počet oddílových dětí, zejména těch nejmladších. Těšilo by mne, kdyby se několik schopných oddílových teenagerů posunulo zase o něco blíž k roli vedoucího, aby věděli, jak a co dělat a byli z nich do budoucna fajn parťáci.
Chci se věnovat spolkovým databázím všeho druhu a být u vylepšování webových stránek naší asociace.

Tučkova hájenka v novém kabátě

Je tomu už víc jak deset let, co získali svitavští Zálesáci do vlastnictví starou Tučkovu hájenku u obce Svratouch na Českomoravské vrchovině. Vzhledem ke značně pokročilému stadiu zchátralosti se téměř okamžitě vžilo pracovní označení „rujna“

Byla to však pro nás výzva, vidina vlastní táborové základny nás popoháněla vpřed. Jeden volný víkend za druhým padaly za oběť, aby konečně v létě 2008 vyrostlo kolem hájenky 20 podsadových stanů a mohl najet na základnu první táborový turnus. V ten okamžik ještě chalupa při pohledu zvenčí nedávala znát všechny ty hodiny dřiny a litry potu, které již ale vstřebala ve svých útrobách během rekonstrukce obytných prostor. Až letos se konečně dočkala kromě úpravy okolního pozemku i celkového nového kabátu v podobě bílé fasády.

Na jaře 2014 jsme za pomoci bagru srovnali terén kolem chalupy, a kde nám na vyrovnání trocha země chyběla, spravilo to několik liazek s novou hlínou. Získali jsme tak nejen lepší podklad pro stavění stanů, ale hlavně více rovinatých prostor pro hraní her s dětmi. Na podzim předcházelo samotnému natahování venkovní omítky nejprve podřezání a zaizolování budovy. K již dříve osazeným novým oknům a vynucené nové verandě po pádu té staré pod tíhou sněhové nadílky teď přibyla konečně i parádní dřevěná vrata do stodoly. Ta je přes zimu skladištěm, ale na léto se pravidelně mění v táborovou jídelnu.

Díky letošní nemalé investici z finančních prostředků ústředí asociace se Tučkova hájenka proměnila i zvenčí k nepoznání, snad do podoby, jak ji před desetiletími vídal sám hajný Tuček.

Pro nás však navždy zůstane „Rujnou“, ale teď už hrdě s velkým R.

Daniel Veselý
TOM Zálesáci, Svitavy

Úspěšný
třetí rok výstavby
BEZRUČOVY CHATY

Těsně před Vánocemi ustal stavební ruch uvnitř Bezručovy chaty. V roce 2014 jsme stavbu posunuli nejméně o 30 procent dále, než předpokládal původní plán pro tento rok. Návštěvník, který by dnes do chaty přišel, by si mohl myslet, že stavba je hotová. Úplně hotová není, přesto však v interiérech zbývá k dokončení již jen velmi málo. Při pohledu zvenčí však některé práce ještě nejsou dodělány.

Kamenem obložená fasáda kuchyňského traktu je úplně dokončena, avšak sloupy pod terasou ještě nejsou kamenem obezděny. Obezděna není také dlouhá opěrná zeď podél zásobovacího sjezdu, nad kterou je umístěna nádrž na pitnou vodu. Chybí dodělat velké zemní úpravy kolem chaty, zbourat historický Šantán – původní maštal bývalé Bezručovy chaty, ve které je již několik desetiletí poskytováno občerstvení pro kolemjdoucí turisty.

Teprve po jejím odstranění bude možno převézt na vrchol Lysé hory zbytek výkopu deponovaný o 2 km níže. Potom bude možné udělat před i za chatou finální komunikaci, která je podmínkou kolaudace. Všichni pevně věříme, že toto vše dokončíme v průběhu jara a počátku léta tak, aby v létě mohla být chata zkolaudována a otevřena. Musíme to dokázat, abychom po třináct let trvajícím jednání se státními orgány a 3,5 roku trvající stavbě splnili cíl, ke kterému dnes vzhlíží tisíce členů KČT a dalších občanů, kteří nám opakovaně pomáhali a pomáhají.

Na obrázcích vidíte současné pohledy na hlavní fasádu chaty s nedokončenou terasou, pohled na jeden z šesti hotových pokojů, a na klub – učebnu v suterénu.

Jan Havelka

PEVNOST

Milí kolegové vedoucí, přicházíme s rozšířením nabídky oddílových chalup pro vás, tomíky. TOM BVÚ vlastní základnu v Moravskoslezském kraji. Protože jsme právě nyní dokončili další etapu rekonstrukce, je možné nabídnout základnu i ostatním oddílům. Podmínky pronájmu jsou podobné jako pro chalupy spravované ústředím.

Výjimečnost základny spočívá v její velikosti a umístění. V okolí základny není na dohled žádné stavení, pouze příroda. Uvnitř jsou k dispozici, mimo jiné, tři velké prostory pro hry (jeden se velikostí blíží menší tělocvičně). Dostupnost je velmi dobrá jak autem, tak autobusem, či vlakem. Naši základnu můžete využít třeba k víkendové výpravě, ale také pro jarní či letní prázdniny.

Díky většímu množství vnitřních prostor je základna vhodná také pro akce typu Výměna zkušeností či Rádcák. Další podrobnosti o podmínkách pronájmu, umístění a několik fotografií naleznete na http://pevnost.bvu.cz/

Petr Mika-Akim,
TOM BVÚ

Světluška
James Bond a Běhy

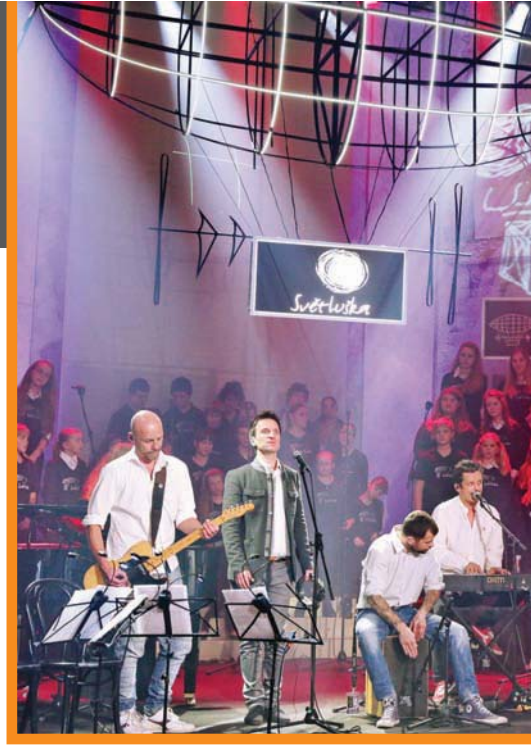

Tomíci se před necelým půlrokem zapojili do nadmíru ušlechtilé akce. Světluška je sdostatek známá jistě i čtenářům Tomíka. Připomeňme jen, že zářijové sbírky se zúčastnilo 15 oddílů TOM, které vybraly celkem 190 175 Kč. O měsíc později jsme se zúčastnili s Ondrou Šejtkou vynikající benefiční akce v tzv. odsvěceném kostele Pražská křižovatka.

Logo tomíků na stěně vedle hlavních partnerů a sponzorů sice neviselo (a my si tak trochu povzdechli, že bychom si v kontextu donátorů snad i zasloužili, tomíci se výškou nasbírané částky totiž opravdu nenechali zahanbit!), ale věříme, že příště tomu tak už bude. Tomíci pomohli dobré věci – a to je nejpodstatnější!

Více se o večeru dozvíte o několik řádků níže, v článku Přemysla Filipa z Nadačního fondu Českého rozhlasu.

Tomáš Novotný

Pražskou křižovatku rozzářil 25. října minulého roku benefiční koncert Světlo pro Světlušku, který bylo možné sledovat na ČT1 a Radiožurnálu. Pod obří vzducholodí se na podiu představily velké talenty ze světa vidících i nevidomých sportovců, komiků i hudebníků.

„Světluška se letos spolu se svými hosty, diváky a posluchači vydala na symbolickou vzduchoplavbu, aby si posvítila na nové talenty mezi nevidomými hudebníky, ale také sportovci a baviči," řekl ředitel Nadačního fondu Českého rozhlasu Přemysl Filip. Na pódiu tak zazářili i ti, kterým Světluška díky příspěvkům svých dárců po celý rok pomáhá. Moderátorské role se s velkým elánem zhostila Lucie Výborná. To že koncert se skutečně povedl, dokumentuje i rekordní sledovanost přenosu, na který se dívalo 370.000 diváků. Mimochodem stejně jako film o Jamesi Bondovi na konkurenční televizi.

Za doprovodu zrakově handicapovaných umělců vystoupili třeba Chinaski, Xindl X, Dagmar Peckové, Bára Basiková nebo Cocoman, který je autorem ústředního motivu koncertu Stoupám. Vznikly i další velmi neobvyklé aranže ve spolupráci s Petrem Maláskem, Epoque Kvartetem a zapojením velkého 60 členného světluščího sboru složeného z vidících i nevidomých zpěváků.

Světluška svítí na cestu i zrakově handicapovaným sportovcům. Ondřej Vetchý, Václav Vydra a Petra Špalková se vžili do jejich role a zkusili si zdolat potmě skalní vrchol, jezdit na koni či kole. Příznivci Světlušky na koncertě se dozvěděli, jak se s nenadálou situací vypořádali. V průběhu večera vystoupili i úspěšní horolezci a pokořitelé K2 Radek Jaroš a Honza Trávníček nebo diváky pobavil komik Lukáš Pavlásek. Do programu se zapojily i známé osobnosti v callcentru, Jana Boušková, Filip Cíl a Pavel Nový. Autorem světluščí svítící vzducholodi, dominantního objektu koncertu, která má rozměry úctyhodných 4 x 3 x 2,5 metrů a váží 200 kilogramů, je známý scénograf Hynek Dřízhal.

A v roce 2015 ? Pokud jste si loni nechali ujít třetí ročník charitativního Nočního běhu pro Světlušku, letos byste měli rozhodně přijít. Neopakovatelnou atmosféru nočního běhu, kdy trasu běhu prolétne roj tisíců symbolických "světlušek" lidí s čelovkami, si můžete užít jen jednou v roce. Ve čtvrtek 16. dubna se proto opět setkáme na startu této jedinečné akce v Praze, a nově v následujícím dubnovém týdnu i v Brně. Přesný termín najdete na webu www.svetluska.net

Po úspěchu minulého ročníku charitativního běhu, kterého se zúčastnilo téměř tři tisíce lidí a podařilo se vybrat neuvěřitelný 1,3 mil. korun, je zde už čtvrtý ročník. Akce s názvem Noční běh pro Světlušku zprostředkuje kromě dobrého skutku a finančního výtěžku i jedinečný zážitek. Tradičně bude na výběr ze dvou variant délky trasy – 3 nebo 5 kilometrů. Vítán je každý, i ten, kdo si bude chtít trať jen projít, projet na koloběžce či kolečkových. Magická atmosféra, při kterém trasu prozáří tisíce čelovek, tak symbolizuje motto celé akce. A sice, že i běhat ve tmě má smysl.

Letos chceme nově Noční běh pro Světlušku uskutečnit i v Brně, v plném proudu jsou diskuse s partnery, přípravy trasy, hledání dobrovolníků. Tímto zveme oddíly tomíků z Brna a okolí, aby se přihlásily a pomohly nám akci připravit. Hlásit se je možné se prostřednictvím ústředí tomíků na mailu ***ton@a-tom.cz*** Vítáno bude také šíření informací o běhu mezi příbuznými, kamarády a známými v Brně a okolí. Čím více běžců, tím lépe. Charitativní startovné a celý výtěžek opět poputuje do sbírky Světluška na pomoc nevidomým a lidem s těžkým zrakovým postižením.

Jak jinak podpořit Světlušku v průběhu roku ? Drobní dárci mohou zaslat svůj příspěvek na známé světluščí konto „deset devítek"99999 99999/0100

nebo odeslat dárcovskou SMS na číslo 87 777 ve tvaru DMS SVETLUSKA

(1 DMS = 30 Kč,

Světluška obdrží 28,50 Kč),

nebo ještě lépe ve tvaru DMS ROK SVETLUSKA (pravidelná měsíční podpora Světlušky ve výši jedné DMS pod dobu jednoho roku).

Přemysl Filip
ředitel Nadačního fondu
Českého rozhlasu

foto Dalibor Puchta a Filip Jandourek

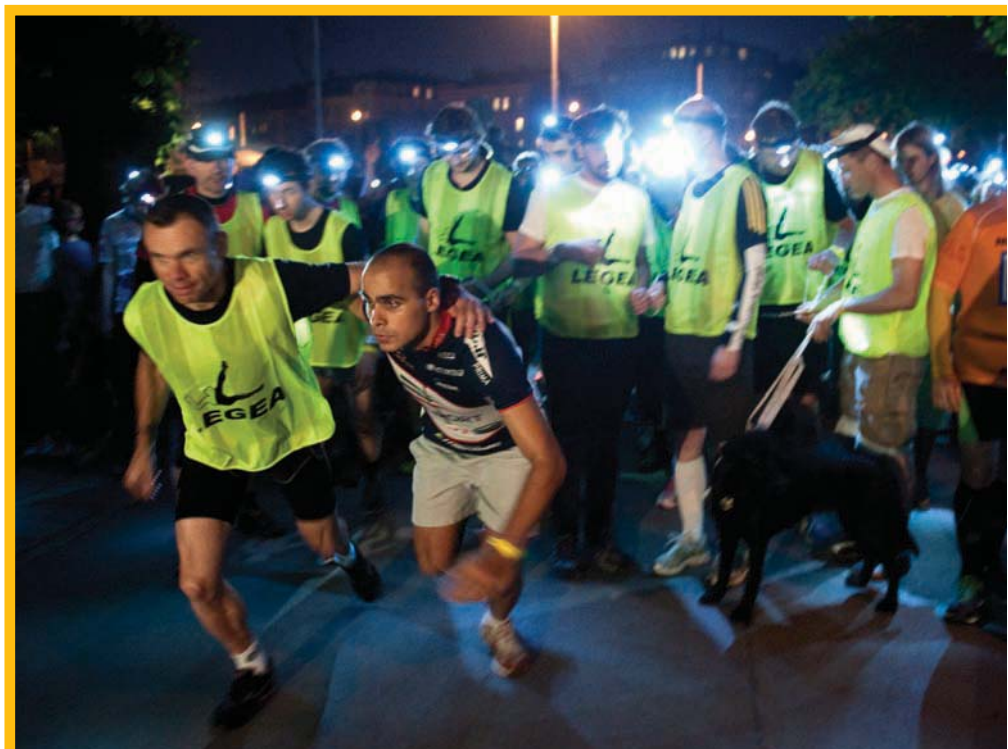

Dobročinná Česká Lípa

Všechno začalo už loni v prosinci, když televize neustále vysílala reportáže o nemocném Ladislavu Hasmandlovi a jeho nevyléčitelné nemoci a bezmocných rodičích. Takových reportáží je spousta, projdou jedním uchem dovnitř a druhým ven. Ale tahle byla jiná, byla o klukovi z Český Lípy. A já jsem taky z Lípy a přece kdo jiný by si měl pomáhat, když ne lidi z jednoho města. Jeden večer, jedna reportáž, jeden nápad a následoval kolotoč rychlých akcí. Chtěli jsme pomoci jako oddíl, ale jen chodit po městě a vybírat peníze... to je bez nápadu a hlavně: co vám kdo dá?

Nápad: co takhle topinky a táborová kamna? Ostatní vedoucí nápad okamžitě podpořili, starostka akci zaštítila, město zajistilo oficiality a tomíci z České Lípy v rámci vánočního jarmarku smažili topinky na Vodním hradě Lipý. Akce to byla nanejvýš úspěšná. Díky mediální masáži byl výtěžek 20 tisíc korun!

Letos jsme chtěli akci zopakovat, chtěli jsme opět pomoc konkrétní osobě. To se nakonec nepodařilo a spolupráci jsme proto domluvili s českolipským denním stacionářem. Výtěžek z topinek zůstane v Lípě, ale přeci jen se „rozplyne" v rámci chodu organizace. Oddílu tak trochu chybělo nadšení a zapálení pro věc.

Obrat ale nastal v momentě, kdy jsme ještě před prodejem topinek šli s dětmi na návštěvu stacionáře, abychom věděli, kam peníze půjdou. Tomíci měli spoustu otázek na sociální pracovnici a zajímalo je opravdu vše a hlavně se nebáli vůbec zeptat. Bohužel hlavní pracovní doba ve stacionáři je v době, kdy jsou děti ve škole, a tak jsme nepotkali žádné klienty.

Děti projevily zájem se s kliety setkat a vyzkoušet si aktivity, které denní centrum nabízí – práce s korálky, výroba košíků, ping pong, floorbal atd. Naštěstí centrum funguje i v době pololetních prázdnin.

Zpět k topince. Když bylo jasné, koho podpoříme, museli jsme odvést práci. V neděli 30. listopadu jsme naložili táborová kamna, dvacet chlebů darovaných Jizerskými pekárnami a vyrazili na Vodní hrad smažit topinky.

O smažení ze strany tomíků byl zájem veliký. Ač jsme měli předem rozdělené skupinky, někteří vydrželi na hradě celý den. Smažili, loupali česnek, vařili čaj a hlavně prodávali topinky a nabízeli je kolemjdoucím. Topinek se nakonec prodalo

spoustu, ale kolik jsme vlastně „vydělali", jsme zjistili až v samotném stacionáři při předávání peněz klientům a ředitelce organizace.

V denním centru jsme strávili příjemnou hodinku, spočítali peníze, dostali buchtu, fotili se a slíbili si, že 30. ledna o pololetních prázdninách určitě dorazíme a že už se obě strany moc těšíme. Zároveň jsme s paní ředitelkou mluvili o našich oddílech, a dokonce padl nápad, že by v létě o prázdninách klienti stacionáře přijeli na jednodenní výlet k nám na tábor.

Letošní ročník dobročinné akce tak nabírá nečekaný rozměr. Je zajímavý pro obě strany a jak o celé akci napsal bývalý místostarosta: „Takový čin vydá za sto hodin občanské nauky."

Renata Dvořáková,
TOM Chippewa,
Česká Lípa

Zlatošípácké Kašpařiny

S rodiči našich členů se potkáváme pravidelně před klubovnou nebo na nádraží při předávce dětí. Tentokrát však bylo všechno jinak. Připravili jsme akci šitou na míru právě jim. Dospěláci se začlenili mezi děti a vedoucí a spolu pak prožili zábavné a (doufáme) příjemné odpoledne. Mohli si pohrát, zasoutěžit, dát si do těla a zvýšit svou hladinu adrenalinu.

Jak to všechno začalo? Z brány šapitó se vylouplo stádo kašpárků, kteří si všechny přítomné rozdělili do družstev, a hned se roztočil kolotoč soutěží. Výsledky byly barevně zvěčněny na stranách obří kostky.

O celkovém pořadí jednotlivých družstev rozhodly závěrečné hody právě touto velekrychlí. Družstva si na hozených stranách sčítala svá barevná políčka, získaná v jednotlivých hříčkách. Za odměnu si týmy vybraly krabice s tajemným obsahem. Ke všeobecné radosti v nich byly ukryty dobroty pro závěrečnou hostinu.

Akce s rodiči se vždy setkávají se značným ohlasem. Proto pokud chcete s rodiči svých členů navázat lepší spolupráci, mohou vám být Kašpařiny inspirací.

Ivo Skoček,
TOM Zlaté šípy,
Valašské meziříčí

TRILOBIT na Psím zubu

První akcí nově vzniklého oddílu TOM Trilobit Beroun byla podzimní víkendovka na Psím zubu. Jelikož jsme zatím početně malý oddílek, kapacita srubu Psí zub nám bohatě postačila a okolí srubu nás uchvátilo už dříve.

Abychom si plně vychutnali cestu na srub, která vede po naučné stezce po břehu řeky Sázavy, vyráželi jsme z Berouna netradičně až v sobotu ráno. Posázavský pacifik, který jezdí na této trati, nám učaroval, a to ještě děti nevěděly, jak krásný je samotný srub a jeho nejbližší okolí.

Ve vesnici Petrov jsme se dlouho nezdržovali a vyrazili po červené na srub. Cesta je to velmi malebná. Ani nám nepřišlo, že jsme ušli 4 km s batohy na zádech. Cestou jsme využili jedno z hřišť u řeky, na kterém jsme si zahráli pár her na rozptýlení, pak jsme prošli kolem studánky, kterou jsme nezapomněli připomenout, aby všichni věděli, kam budou chodit pro vodu, a už zbývalo vyfunět těch asi 20 schodů: srub stál před námi! Ještě vtípek se zapomenutými klíči a už jsme se ubytovávali.

Někteří nevěřili, že sem není voda zavedena voda ani elektřina. Zapojení baterie a následné rozsvícení světla je evidentně potěšilo. Nezapomínali však na cestu ke studánce, kterou budou muset absolvovat, pokud si budou chtít udělat večeři. Tuto nevýhodu ale vyvážilo zařízení srubu. Hnedka si všichni začali zabírat pokojíčky, kde budou spát a otevírat všechny okenice. Najednou bylo ve srubu světla dost a nějaká elektřina nikomu nechyběla.

Ještě v sobotu jsme vyrazili na krátký výlet. Chtěli jsme ukázat dětem celé okolí a hlavně je vzít k hrníčkovému stromu s vodníkem u vesničky Třebsín. V restauraci ve zmiňované vesničce jsme si dali horký čaj a palačinky se zmrzlinou. Byly výborné. S plnými břichy byla cesta zpět trošku pomalejší a kvůli brzkému stmívání jsme dorazili na srub za tmy. Nikomu to ale nevadilo.

Druhý den jsme vyrazili dál proti proudu řeky Sázavy do Žampachu, kde jsme z mostu dlouho a s obrovským zaujetím pozorovali ondatry, které pod mostem na ostrůvcích uprostřed Sázavy žijí.

Ze Žampachu už byl jen kousek po naučné stezce Jílovské zlaté doly, kde na nás čekal tatínek jednoho z našich členů, který nám zařídil exkurzi do štol Sv. Josefa a Sv. Antonína Paduánského. Pan Drahuský (zmiňovaný tatínek) štoly objevil, bydlí doslova co by kamenem dohodil. Poskytl nám tedy velice podrobný a velmi zajímavý výklad o obou štolách a navíc nám doporučil restauraci, kde skvěle vaří. Jelikož dny už byly dost krátké, dorazili jsme na srub znovu za tmy, ale se spoustou nových zážitků a informací o těžbě zlata na Jílovsku.

V pondělí dopoledne náš čekal úklid srubu, doplnění spáleného dříví do kamen a cesta zpět do Petrova na vlak. I v malém počtu jsme si víkendovku parádně užili a všichni se těšíme na další akci, třeba už s nováčky!

Kateřina Frdlíková-Klíště,
TOM Trilobit, Beroun

V Berouně vznikl nový oddíl TOM TRILOBIT

Začátkem září nastala u berounských Bobrů velká změna. Vedoucí Klíště a Chroští již nejsou členy TOM Bobr. Založili nový, vlastní oddíl TOM TRILOBIT. Během týdne se Chroštímu podařilo sehnat v centru Berouna prostory pro klubovnu a já jsem začala vyřizovat veškerou administrativu spojenou se založením nového oddílu. Papírování bylo požehnaně, ale díky ústředí, kde nám každý pomáhal, seč mu síly stačily, jsme to zvládli v rekordním čase a bez sebemenších zádrhelů. Jmenovitě bychom chtěli dodatečně poděkovat Tomášovi Novotnému, který o všem věděl jako první a osobně nám vysvětlil, co vše je třeba a jaké máme možnosti, ✶ Alici Pařízkové, která nám pomáhala s financemi do začátku, Zuzaně Antošové, která s námi domlouvala ubytování na Psím zubu, Ondřeji Mánkovi a Ondřeji Šejtkovi, kteří za nás vyřešili veškeré papírování spojené se zapsáním do rejstříku a dalším, kteří byli pověřeni právě těmito ochotnými lidmi, aby nám pomohli. Díky celému ústředí máme vlastní oddíl, který může naplno fungovat a nabírat nové členy. ...

Prostory pro klubovnu jsou parádní, zbývalo „jen“ upravit a vybavit holou místnost jako klubovnu. Bylo potřeba vymalovat všechny zdi, zasádrovat v nich díry, upravit strop, předělat světla, vytrhat staré lino (to byla nejhorší práce), přestěhovat gauč (ten, který znáte z Tomíka, jak putoval po berounském náměstí), natřít okna a topení, sehnat stoly a židle...

Práce tam bylo dost a dost, ale vrhli jsme se na to s nadšením. Strávili jsme na klubovně celkem 4 víkendy plus páteční dvouhodinové schůzky. O víkendech jsme tam byli do noci. Zdi jsme částečně namalovali a částečně vytapetovali. Klasické tapety nám ale přišly moc drahé, použili jsme proto barevné papíry (zlevněné v Lidlu) a tapetovali jsme jimi. Z výsledku jsme nadšeni. Staré lino jsme vytrhali (strávili jsme nad tím minimálně 7 hodin v kuse) a položili jsme zátěžový koberec. Židle nám věnovala 2. Základní a Mateřská škola v Berouně, kde překážely ve sklepě. Natřeli jsme je bílo-modře a jsou jako nové. Oprýskaná stará okna jsme natřeli na černo stejně jako radiátory, na kterých bylo předtím jasně poznat, jakými barvami prošla místnost za posledních několik let. Vydrhli jsme špinavé umyvadlo, obnovili chod elektřiny a nová klubovna byla hotová.

Dnes máme krásnou klubovnu, ve které můžeme realizovat naše nápady na hry, učit děti něco nového o mapách a našem okolí a v případě zájmu zde můžeme realizovat schůzku a klidně i přespat.

Prvními, kteří viděli naši klubovnu a hned ji řádně otestovali, byl oddíl Veverků z Brandýsa nad Labem. Přijeli k nám do Berouna na výpravu a přespali v naší nové klubovně. Jejich ohlas na klubovnu nás velmi potěšil, sami jsme z ní stále nadšeni.

Zveme i vás, pokud přemýšlíte o víkendové výpravě s oddílem, navštivte právě Beroun a jeho překrásné okolí. Přespat můžete u nás v klubovně a námětů na výlety je tu více než dost.

Držte nám palce s novým oddílem a přijeďte se na nás do Berouna podívat !

Kateřina Frdlíková,
Klíště, TOM Trilobit, Beroun

✶To vše je svatá pravda a celé ústředí děkuje za pochvalu. Ale musím také dodat, že jsem stále nabádal dvojici krásných mladých lidí, aby oddělení z původního oddílu Bobrů proběhlo smírně a pokud možno přátelsky. Pevně věřím, že se to podařilo.

(tn)

Máme opět klubovničku!

Na konci roku 2012 jsme dostali výpověď z naší klubovny. Odůvodnění? Dům se bude rekonstruovat. Do dnešního dne se ještě nezačalo.

Po letošním letním táboře jsme objevili na stránkách roudnického KZM (Kulturní zařízení města), že se nabízí pronájem prvního patra „Domečku“, což je vlastně dům hned vedle kulturního domu, na Husově náměstí, tudíž ještě navíc přímo v centru města. V řádném termínu se nikdo nepřihlásil, museli jsme čekat ještě jedno kolo výběrového řízení. „Chodí štěstí dokola...“ a my jsme s paní ředitelkou KZM Marií Imbrovou podepsali smlouvu na pronájem.

Nájemné není nijak malé, doufám, že nás nijak nezruinuje, ale s pomocí dotace od Asociace TOM, a také s dotací z obecní kasy snad vše zvládneme. Navíc nás čeká ještě platit polovinu nákladů za energie, ale s vidinou vlastní klubovny a na tak výhodném místě jsme do tohoto „dobrodružství“ šli.

Nábytek nám zapůjčil Agility klub Litoměřice, něco nám věnovali rodiče našich oddílových dětí, dvě rohové lavice jsme pořídili díky mimořádné materiálové dotaci od tomíků (dostali jsme skoro polovinu nákladů).

Máme za sebou první dvě schůzky v nové klubovně. Když se zde sejdeme všichni, je nás tady jako blech. Plno, ale tak jsme si to přáli! Využíváme další oddílové vybavení, dataprojektor s ozvučením. Máme zde náš velký stolní fotbal, koupili jsme dvě taneční podložky. Ke čtvrtečním schůzkám, které nyní budeme střídat s hrami v tělocvičně (kde se děti náramně vyřádí) s klidnými schůzkami v klubovně, ještě přibyly středy odpoledne a připravujeme další akce či tvoření v klubovně na víkendy. Budeme si nové klubovny užívat. Náš sen se splnil.

Vratislav Florián-Hroch,TOM Klub lesní moudrosti, Roudnice nad Labem

KALENDÁŘ VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ

2015

ZDRAVOTNÍK ZOTAVOVACÍCH AKCÍ
13. - 15. 2.
6. - 8. 3.
23. – 25. 10.
20. - 22. 11.

NA KREV 17. – 19. 10.

VEDOUCÍ ODDÍLU ASOCIACE TOM
6.–8. 3.
13.–15. 3.

ŠKOLENÍ HLAVNÍCH VEDOUCÍCH TÁBORŮ
27.–29. 3.
15.–17. 5.
5.–7. 6.

LETNÍ TÁBOROVÉ ŠKOLY
& 15.–22. 8.
18.–25. 8.

VEDOUCÍ A LANA 12.–14. 6.

ZÁŽITKOVÝ KURZ PRO NÁCTILETÉ 28. 10.–1. 11.

WWW.A-TOM.CZ
-> vzdělávání

ZDRAVOTNÍK ZOTAVOVACÍCH AKCÍ

Akreditované školení MŠMT

– je určeno těm, co budou na táborech vykonávat funkci zdravotníka zotavovacích akcí. Skutečně zážitkový kurz pro zdravotníky. Kurz prospěšný každému, kdo pracuje s dětmi a mládeží. Nejedná se jen o suché povídání. Přednášky doplňují praktické nácviky a ukázky.

Cílem kurzu je, aby každý účastník uměl poskytnout první pomoc a věděl, vše o roli zdravotníka.

Pro úspěšné získání kvalifikace se musíte zúčastnit obou víkendových kurzů.

NA KREV

Kurz pro ty, co si chtějí ověřit své znalosti a dovednosti v oblasti poskytování první pomoci.

Kurz Na Krev je koncipován jako víkendová akce čtyřčlenných týmů, které mají laické znalosti o poskytování první pomoci. Týmy si ve ztížených podmínkách, daných počasím a fyzickou zátěží, prakticky vyzkouší první pomoc v simulovaných situacích, jejichž obsah předem neznají.

Adrenalinové akce v terénu budou vyváženy poklidnějšími možnostmi doplnění nových nebo oprášení starých informací a dovedností. Na konci víkendu si budete moci složením písemné zkoušky obnovit platnost zdravotního kurzu a po individuální domluvě i jiného zdravotnického kurzu.

Všichni účastníci, kteří úspěšně napíšou test, získají osvědčení o absolvování dvacetihodinového doškolení v oblasti poskytování první pomoci.

ŠKOLENÍ HLAVNÍCH VEDOUCÍCH TÁBORŮ

Akreditované školení MŠMT

– je určeno těm, co budou vykonávat funkci hlavního vedoucího tábora. Úspěšný absolvent získá celostátně uznávanou kvalifikaci. Naučíte se základy, které musí znát každý hlavní vedoucí tábora:

- Vedení dokumentace + příprava realizace tábora (zajištění provozu)
- Diagnostika výchovných problémů, výchova proti šikaně
- Posuzování bezpečnostních a zdravotních rizik + formulace výchovných cílů
- Táborové hry
- Hygienická vyhláška a Zákon o ochraně veřejného zdraví
- Závěrečný test

Výhodou je, že školení chystají zkušení vedoucí, kteří mají mnohaleté zkušenosti z různé formy táborů. Minimálně říkáme, co nesmíte, mnohem více ukazujeme, co můžete.

LETNÍ TÁBOROVÉ ŠKOLY POLANA & SLOUP

Letní táborové školy jsou určeny pro dospívající mladé lidi, tomíky, kteří prožili nějakou dobu se svým oddílem a chtěli by v něm nadále pracovat jako instruktoři a vedoucí.

Letní táborová škola. To jsou tři slova. Dvěz nich by mohla eventuálního zájemce zaujmout a přitáhnout (letní a táborová, to přece slibuje pěkné počasí, zážitky), třetí slovo – škola – může odradit. Ale to by byla škoda.

Naše táborové školy vás opravdu mají co naučit. Za šest či sedm dní vám mohou napomoci sžít se s partou vrstevníků, komunikovat s lidmi stejně starými i s o něco staršími - instruktory LTŠ. Už to není málo!

ŠKOLENÍ PRO VEDOUCÍ ODDÍLŮ ASOCIACE TOM

Základní školení pro začínající vedoucí oddílu. Seznámíte se se vším, co by měl znát správný vedoucí oddílu Asociace TOM.

Probereme základní právní předpisy, dozvíte se, jak zajistit bezpečnost dětí, procvičíte si základy první pomoci. Budeme si povídat o hospodaření, jaké dotace v asociaci můžete čerpat a co pro to musíte udělat. Seznámíte se s vašimi povinnostmi a právy, i to, jak se můžete vzdělávat vy i vaši členové, a také vám představíme chalupy a objekty asociace, které můžete využívat.

ZÁŽITKOVÝ KURZ PRO NÁCTILETÉ

Kurz věnovaný osobnostnímu rozvoji. Pro starší patnáct let, horní hranice není stanovena.

Hlavní metodou, kterou na kurzech využíváme, je metoda zážitku. Pomocí netradičních her a simulačních programů, se snažíme účastníkům ukázat různé hodnoty a jejich význam v životě, „otestovat“ jejich hranice, poukázat na různé aspekty komunikace a jiné.

Nejedná se tedy o žádné suchopárné přednášky, nýbrž různé aktivity zaměřené na fyzickou kondici, strategické rozhodování, psychiku, komunikaci, ale i na aktivity výtvarné či relaxační.

VEDOUCÍ A LANA

Kurz je určen všem, kdo chtějí získat základní znalosti při slaňování a stavbě nízkých lanových lávek.

Seznámíte se a naučíte se, jak správně slaňovat a stavět nízké lanové překážky, a to jak teoreticky, tak hlavně prakticky.

•Slaňování a lana - Druhy a typy lan, údržba a zásady pro práci s lanem; druhy a typy jištění; výstroj a výzbroj na slaňování; bezpečnost při slaňování ...

• lanové překážky: způsob vázání lan; nízké lanové překážky; bezpečnost a jištění na lanových překážkách ...

•Expediční turistika: zajištěné cesty; pomůcky a vybavení; pohyb na ledovcích; příprava expedice; bezpečnost na horách; první pomoc na horách ... a mnoho dalších.

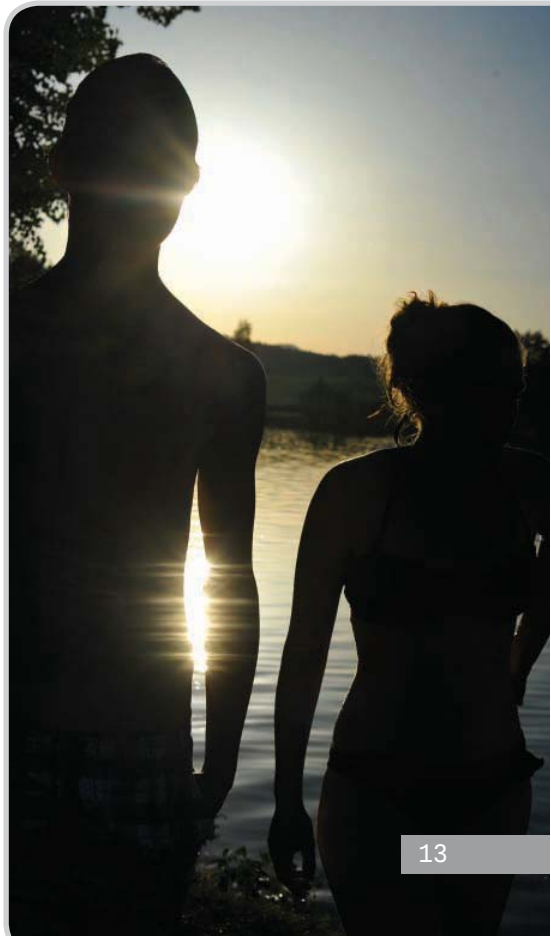

„Chcete ještě pár korun pro svůj oddíl?“

Na tuto otázku jen málokdo odpoví, že ne. A že letošní rok byl (pro náš oddíl) byl štědrý! Každý, kdo někdy vypracoval projekt pro získání peněz ať už z fondů EU či kraje (nebo z obecní pokladny), ví, že to není nic jednoduchého. Letos SE vybudovalo na tomických základnách spousty „modulů“ (vím, co modul znamená, ale nevěděl jsem, co si mám pod ním představit...), které jsme měli možnost se svými oddíly „testovat“ (využívat...hrát si s nimi, zkoušet).

My jsme měli možnost „si hrát“ s moduly na základnách ve Sloupu a v Oparně. Oparenský „Vodní svět“ z dílny pánů Iva Skočka a Jirky Paláta je BOMBA! Děti jseme od „testování“ nemohli odtrhnout. Kolemjdoucí turisté jen pokukovali a záviděli. Navíc jsme za takovéto testování získali i nemalé peníze. My jsme je dali na naši akci 3 + 1 ZDARMA, kdy členové oddílu, kteří se zúčastní tří víkendových akcí, mají čtvrtou zcela zdarma.

Podle naší korespondence měl celou administrativu s projektem EU na starosti Lukáš Hušek. Lukáši, díky, že jsme se mohli zapojit i my do tohoto projektu. Budeš-li v budoucnu pracovat na podobné akci, můžeš s námi počítat!

Obdiv a poděkování patří ale všem, kdo se podíleli na vybudování všech modulů a dalších předmětů, které náš pobyt na tomických základnách dělají zajímavější a atraktivnější.

Využili jsme také nabídku z ústředí na získání dalších prostředků. Jejich rozdělování jistě nebylo jednoduché, vždyť kdo by nenatáhnul ruku, když maminka nabízí? Děkuji všem pracovníkům ústředí za jejich práci, přeji všem do nového roku hlavně zdraví a štěstí a těším se na spolupráci i příští rok.

Vratislav Florián HROCH,
TOM Klub lesní moudrosti

„Zelený víkend je, když jsme v rezervaci...“

To je jedna z anketních odpovědí našich malých tomíků...

Víska Rejdice se nachází tak na polovině cesty mezi Kořenovem a Vysokým nad Jizerou, na hranicích CHKO Jizerské hory a Krkonoše. Jezdíváme tam v zimě na hory, neboť chata je přímo na sjezdovce ve skiareálu Rejdice.

Hledali jsme ubytování na podzimní prázdniny za přijatelnou cenu. V chatě je jedenáct pokojíků, dvě kuchyňky s malou jídelnou, sociálky na chodbě, pěkná společenka, ubytování pro třicet dva lidiček. Do Tanvaldu se dojede v pohodě vlakem (pokud není na trase výluka...), z Tanvaldu do Rejdic autobusem, který si lze objednat u správce chalupy také za přijatelnou cenu. My jsme zde strávili letošní podzimní prázdniny a vydařily se. Naplánoval jsem výlety na tři rozhledny do okolí.

Cestou přes sjezdovku se dojde do vesničky Příchovice (se skiareálem U Čápa), tady „to žije“ hlavně v zimě, teď v říjnu je zde pusto a téměř liduprázdno. Na kraji vsi je rozhledna Maják s muzeem Doby Járy Cimrmana (můj kamarád kdysi poznamenal, že kdyby se prošel u rodičů na půdě, našel by taky hromadu harampádí a mohl si otevřít takové muzeum...). Nám se však exponáty moc líbí.

Další rozhlednou jen kousek od chaty je Štěpánka s „novým kabátem“ a úplně novým interiérem. Ze Štěpánky jsou vidět jak Krkonoše, tak Jizerky – když není ovšem mlha – jako jsme měli my. My viděli tak akorát do Kořenova ke kostelíku. Hned vedle rozhledny je unikátní kamenný Maltézský kříž (zrekonstruovaný v roce 2011 z trosek původního kříže) s památníkem obětem II. světové války (německým obětem).

Na pondělí jsme si objednali autobus a zajeli si do Krkonoš...k Mumlavským vodopádům. Stejný nápad měli ale asi všichni, byly tam mraky turistů. Došli jsme až k „čertovským kotlům“ na říčce Mumlavě a potom se vrátili zpátky a jeli raději na druhou stranu.

Třetí rozhlednou, kterou jsme navštívili, byla soukromá rozhledna U Borovice, kterou si pan Hubař postavil na návrší u Roprachtic nedaleko Vysokého nad Jizerou. Za dobré viditelnosti prý je odtud vidět i Milešovka. My měli slunečno, ale Milešovku jsme neviděli. Zato nám ale pan Hubař vyprávěl o svém splněném snu, mít vlastní rozhlednu, jak dvacet let nakupoval kameny, dřevo, sháněl povolení, až měl tu svou rozhlednu. Když už je po sezóně, tak jen stačí zatelefonovat Hubařům, kteří jistě i vám, stejně jako nám, rozhlednu mimořádně a velmi ochotně otevřeli.

Večery jsme trávili ve společence. Nejvíc jsme se těšili na premiéru táborového filmu, byl skvělý! Dalším lákadlem byla oblíbená hra „Zariskuj!“ s elektronickými tlačítky, kterou hraje najednou až osm dvojic. Tentokrát na téma „Harry Potter“, dalším tématem bylo okolí Rejdic.

Jeden večer jsme vyráběli strašáky z dýní, tradiční akce na podzimních prázdninách. Každý den jsme je potom na terase chaty rozsvěcovali.

Velkou odpolední zábavou bylo pouštění draků, vyvrcholilo velkou soutěžní drakiádou. Prostě jsme si podzimní prázdniny v Rejdicích skvěle užili. Budete-li se tam chtít někdy vypravit, určitě se obraťte na ochotnou paní správcovou, paní Friedrichovou. Kontakt i fotogalerii najdete na www.chataulanovky.com
Je tam překrásně!

Vratislav Florián-Hroch,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

Drš maš

Sobota 10. ledna 2015, deset hodin SEČ. Míček divoce poletoval sem a tam, co chvíli propocený vzduch tělocvičny prořízl ostrý hvizd píšťalky rozhodčího. Čas tradičního, v pořadí již druhého ročníku brandýského florbalového klání, nazvaného výstižně Dršmaš, opět nadešel!

Tento rok přijely poměřit své síly oddíly tomíků: Chippewa, Dakoti, Magneti, Robinsoni, Roháči, Máci, Stopaři, S.T.A.N a samozřejmě se zapojil i domovský TOM Veverk. Nelze též pominout originální a slušivé úbory závodníků! Ani tentokrát nechybělo pár velmi originálních převleků. Namátkově: princezna, Král slonů, spousta Karkulek, pirátů, a nechyběli ani námořníci.

Hrála se spousta zápasů, urputných a mnohdy i čestně vedených. To vše doprovázeno řízným hlasem komentátorů, povětšinou z řad Veverků. Svoje schopnosti spíkrů se nebálo ukázat i pár Chippewáků.

Po celou dobu klání panovala výborná sportovní atmosféra, ta vydržela až do konce. Opět se hrálo nejen o to, co se dá, pardon, sežrat, tedy o velké a lákavé dorty, ale též o putovní cenu, která má opravdu obrovskou váhu: slavný dršmašský obršutr.

A ptáte se, kdo tedy vyhrál? Z důvodu úspory místa prozradím jen pořadí na prvních třech místech příčky.

Takže třetí – nikdo nebyl!

Druhá místa, dvě–Dakoti a Robinsoni.

První – oddíl TOM Máci!

Gratulujeme, a doufáme, že se opět všichni sejdeme i příští rok! (Celkové pořadí se dozvíte na www.veverk.cz.

Ondra Adamčík,
TOM Veverk.
Brandýs nad Labem

LTŠ 2015

Nezaváhejte, přijeďte užít léto!

Lana, lávky, hry, šifry, divadlo, rogaining, ale i psychologie, trocha práva, základy VHT a mnohé další oddílové tipy a triky – to vše se již opět chystá!

I letos se pro všechny mladé instruktory a nadějné oddílové duše pořádají dvě dynamické táborové školy, ve Sloupu a na Polaně. Kromě tradičních témat budou program opět zdobit činnosti nové a neotřelé!

Přijeďte načerpat inspiraci, nápady, energii a poznat nové kamarády z jiných oddílů. Mrkněte na web, vyplňte přihlášku na webu a těšte se spolu s námi na léto!

(www.a-tom.cz – Vzdělávání)

Za lektory letních táborových škol

Matěj Chour

Vyzvědači
v kutnohorských uličkách

Listopad, sychravé počasí, nastupující zima – předzvěst blížících se Vyzvědačů. Letos TOM DAKOTI uspořádali mezioddílový boj v kutnohorských uličkách, na pláccích, náměstích a v zákoutích krásného města.

Celkem jedenáct oddílů a 170 účastníků se sjelo na celý víkend do centra Kutné Hory, aby zde tomíci zápolili ve čtyřech kolech o cennou trofej známou široko-daleko jako Větev. Loňským obhájcům titulu – Veverkům z Brandýsa se nedařilo a Větev tak díky nováčkům, ústeckým Kola Waštepi, putuje do severních Čech.

Velmi napínavé souboje, úprky, chytání zcela náhodných kolemjdoucích, zážitek s místní bezdomoveckou partou či městskou policií, to vše si tomíci zapamatují z letošních Vyzvědačů. A že osmičce oddílů započteme body i do mezioddílového Víceboje, je jen třešničkou na dortu.

Pozice na prvních třech místech:
1 - Kola Waštepi, Ústí nad Labem
2 - Robinsoni, Poděbrady
3 - Dakoti, Česká Lípa + Roháči, Kladno

ostatní zúčastněné oddíly:
S.T.A.N., Praha
Chippewa, Česká Lípa
Magneti, Kamenický Šenov
Máci, Turnov
Liščata, Velké Hamry
Lotři, Hronov
Veverk, Brandýs nad Labem

Tomek Hurt
TOM Dakoti
Česká Lípa

Foto – vedoucí zúčastněných oddílů TOM

Komiksové
postavy na Lovoši

V sobotu 6.12. pořádal náš turistický oddíl Vejři 23.ročník srandapochodu Lovosická vánočka aneb O měšec zlého správce. Start byl na náměstí a trasa vedla přes Lhotku, kolem Dvou lip, dál pak po neznačených cestách a po turistických značkách, nejprve po žluté a pak po modré až do cíle, na Lovoš.

Na trase na všechny účastníky čekaly soutěže, letos na téma „komiksy“. Bylo tedy možné vyzkoušet si u strýčka Skrblíka nasbírat co nejvíce jeho zlaťáků. Čtyřlístek si pro účastníky připravil koláče, které bylo nutné co nejrychleji sníst a trumfnout tím Bobíka.

Rychlé šípy měly připravenou soutěž, jak dostat ježka do klece. U Spidermana se musela zdolat jeho síť a nedotknout se

jedovatých vláken. Další dobrodružství na soutěžící čekalo ještě v podobě Star Wars, kde bylo nutné umět ovládat světelný meč.

Stanoviště s názvem Batman obsadil Joker a Hádankář, kteří zamotali hlavu příchozím Batmanům. Zlý správce se pohyboval v sedle a chlubil se svým měšcem plným peněz. Asterix, nejnáročnější kontrola na vybavení, měla největší úspěch. A děti se naučily poznávat koření, pokud to ještě neuměly. Na závěr byl tradiční test ze světa komiksu. Na Lovoši pak byla Oklepanda a cíl.

V cíli čekaly upomínkové předměty, medailónek, pamětní list, čaj, ale hlavně VÁNOČKA. Na akci přijelo 168 účastníků, nejvzdálenější byl z Litvínova. O hladký průběh se snažilo 24 organizátorů.

1. oddíl Výletníci ze 4. Z.Š. Lovosice
2.oddíl Kola Waštěpi z Ústí nad Labem
3.oddíl Severská dvojka 2. oddíl z Litoměřic.

Měšec zlého správce putoval oddílu do 1. dívčího oddílu z Litoměřic.

Za TOM Vejři
Gabriela Schejbalová, Lovosice

My z konce světa v kraji Mlžných hor

Připouštím, že sám název článku je mlhavý. Možná si zastánci názoru, že Země je kulatá právě chystají vtipný bonmot a oprašují globus, abych jim ukázal, kde má ta světokoule konec, ale nemusíte se bát, neuslyšíte legendy o mořských obludách ani zpěněné vodě, která volně padá někam mimo čas a prostor. Ten můj konec světa má jasné GPS souřadnice a je o dost blíž, než jsou široké vodní pláně Atlantiku. Tady jsou: 50°47'52.6"N 15°16'02.8"E
Teď máš, milý čtenáři, na výběr. Buď odložíš Tomíka, popadneš navigaci, mobil nebo počítač, protože zvědavost ti nedá a ačkoliv víš, že je to celé nesmysl, stejně se chceš dozvědět, kde ten konec světa leží, nebo Tomíka neodložíš, odmítneš výdobytky satelitní technologie a trpělivě si počkáš, až to pisatel po rozvláčném úvodu konečně vybalí.

Dobrá tedy. Konec světa leží v Jizerských horách nějaké tři kilometry od Josefova Dolu a jmenuje se Mariánskohorské boudy. Městský člověk, rozmazlený civilizací a hýčkaný elektrickými kuchyňskými spotřebiči, topením, teplou sprchou, mobilním signálem a pitnou vodou, má nutně pocit, že se ocitl na samém konci světa, když tu nic z toho není.

Teď už zbývá objasnit jen ty Mlžné hory. Ač by se zdálo, že nadmořská výška kolem 850 metrů dá rázné vale podzimním inverzím, realita je jiná. Mlhu jsme si od nás z údolí Labe přivezli s sebou a trvalo půl podzimních prázdnin, než chuděra našla přes pláně a skrz hvozdy cestu zpět na Ústecko.

„Pro staré lidi teď existují krásné útulky. Spatřil jsem jeden tam vysoko v Jizerských horách, jmenuje se Dědova Mísa“ citát ze hry Járy Cimrmana Posel světla

Nebudu vám lhát, ústečtí vodáci si tohle místo zamilovali. Vedoucí tu strávili nejeden víkend a tentokrát se rozhodli vzít s sebou i drobotinu. A stalo se již malou tradicí, že jeden z výletů směřuje vždy k Dědově Míse. Že ani znalci Jizerských hor netuší, kde Dědova Mísa je? No, není divu, zajímavý skalní útvar kousek od vrcholu Černé hory jsme tak nazvali my sami a snad i proto se k němu tak rádi vracíme. Dnes tradiční cestu k horské Knajpě nedoprovází jen důstojné dospělácké funění. Co chvíli se ozývají výkřiky Potopa! nebo Nálet!, jenž doprovází nekontrolovaný a zběsilý úprk dětí, které hledají vysoký kámen nebo naopak nějakou prohlubeň, kam pak padají hlava nehlava. Intenzita potop a náletů sice s přibývajícími kilometry trochu zvolňuje, přesto nás přírodní a válečné katastrofy provázejí celý den.

Výstup na Černou horu a močálovitý charakter cesty však bere hydrologům a vojenským stratégům na chvíli dech, což je dobře, protože takřka posvátná Dědova Mísa je nadosah. Po jednom a v tichém rozjímání vylézáme na malou skalní vyvýšeninu. Magické místo nás naplní láskou k Cimrmanovi, Jizerským horám, potopám, náletům i ledové vodě z korýtka nedaleko od naší chalupy.

Ti odvážnější z nás se každý večer umyjí. Duševně očištěni pak sestupujeme přes Sněžné kapličky zpátky do údolí a blaženě se usmíváme, dokud posvátné ticho hor nepřeruší další nálet.

http://wodacy.rajce.idnes.cz/Boudy-podzimky_2014/

Jirka Magasanik,
3. VOM, Ústí nad Labem

Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Ahoj, švýcarské nože nás budou ještě chvilku pronásledovat.
Tentokrát se jedná o zástupce řady 111mm.
Je jím středně vybavený nůž Forester nebo chcete-li, lesník.

Victorinox Forester OH 111

Proč píšu o středně vybaveném noži? Protože nejméně vybavený je jednoželízkový Sentinel a nejvybavenějším je Hercules s deseti želízky. Má tedy navíc nůžky, kleště a dva křížové šroubováky.

Nástroje jsou samozřejmě z nerez ocelí, střenky v originální verzi nylonové, v poslední době se objevily v provedení dual density, tedy kombinace plastu a gumy. Z nástrojů se v něm uhnízdila jištěná čepel nože, pilka, otvíráky na láhve a na konzervy, šídlo i vývrtka. Ve střenkách se skrývá pinzeta a párátko.

Jak už je to u švýcarských nožů je pravidlem, tento má očko na zavěšení. Nůž je opravdu dobrý, spolehlivý a mezi náčelnictvem kmene Veverků velice oblíbený.

Díky velikosti čepele zvládá bravurně přípravu pokrmů, krajíc uřízne s přehledem a úsměvem majitele. Pojistka čepele je opět liner lock, tedy napružený plíšek, spolehlivě bránící nechtěnému zavření nože. Tatáž pojistka je použita také u otvíráku na láhve, kombinovaného s plochým šroubovákem. Bohužel jeho cena v nedávné době vystřelila opět o kousek výš, pohybuje se okolo 900- 1100,- Kč.

Míry a váhy:

hmotnost:	**132 g**
délka :	**111 mm**
otevřený :	**196 mm**
čepel:	**86mm**

Wenger ranger

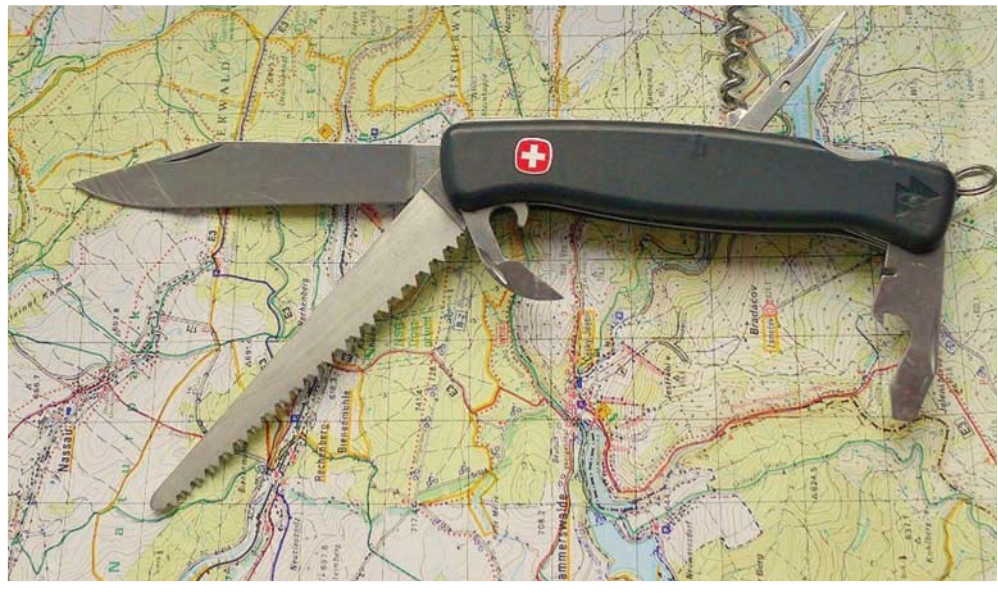

Nástroje tedy opět z nerezové oceli, střenky z plastu. Hlavní čepel je jištěna podobně jako u minulého nože, pojistka se však ovládá posuvným knoflíkem na střence nože. Krom čepele nože je tedy přítomna pilka, otvíráky na láhve a konzervy, šídlo a vývrtka. Kroužek na zavěšení je samozřejmostí, oproti jiným nožům však chybí párátko a pinzeta.

Užitné schopnosti tohoto nože jsou velké, vzpomínám si , že na táboře jsem jiný nůž neměl a jen za pomoci tohoto nožíku jsem vytvářel guláš pro celý tábor, a že za jeho přispění proběhlo i nějaké porcování masa, a to už je práce pro opravdový nůž. Při své velikosti už ale vyžaduje pouzdro na opasek. V kapse o něm víte neustále.

Nože se však už dost dlouho nevyrábí, další typová řada, která přišla po nich (Wenger New Ranger) má oproti svým předchůdcům jisté vady na kráse a zpracování.

Švýcarské nože této velikosti již nejsou příliš levnou záležitostí. Koupit je lze za 1400-1500 Kč. Proto lze jen doporučit jejich jištění pomocí pevné šňůrky s karabinkou. Jejich ztráta totiž zatraceně mrzí!

Ještě míry a váhy:

hmotnost:	**144 g**
délka :	**120 mm**
otevřený :	**222mm**
čepel:	**97mm**

Zamykání vody v Litoměřicích

Litoměřičtí vodáci z TOM 9939 Delfín ukončili vodáckou sezónu 2014 tradičním zamykáním vody. Poslední vodácká plavba po Labi a Ohři, táborák a hry byly nezbytnou součástí této akce, která je určena především pro děti, ale nechyběli ani jejich rodiče, kamarádi a přátelé. Delfíni spolupracují s dalšími oddíly A-TOM na Litoměřicku a spolky pod hlavičkou Slavoje Litoměřice. A proto na zamykání přišly i další oddíly (litoměřičtí jachtaři, horolezci z oddílu Brabenci, TOM Sojčata Žitenice, dobrovolní hasiči z Litoměřic). Na vodu tak vyrazilo na čtyřicet účastníků. V průběhu zamykání bylo možné popovídat si u ohně a zároveň opéct buřty a jiné dobroty. Děti i dospělí se zapojili do her, které letos byly připraveny s pomůckami „vysypanými" ze Zádveřního vaku. Náplň tohoto úžasného pytlíku mnohé zaujala a je nedílnou součástí zábavy i na jiných akcích. Krásný den byl ukončen hromadným splutím k soutoku Labe a Ohře, kde jsme zamkli vodu na 10 západů. Shrnutí uplynulé sezóny zaznělo v nezbytném Neptunově poselství.

Ráno hustá mlha byla, nikoho však neodradila
to je správné, tak má to být, vodák má se otužit.
Nakonec vyklubal se krásný den, je dobře, že přišli jste sem.
A vy víte co dnes tady, zamkneme spolu místní vody.
Však než budeme zamykati, je dobré zase vzpomínati,
jak vydařil se letos rok a co zopakujeme napřesrok?
Od jara jsme trénovali, abychom těla posílili,
i v loděnici poklízeli, po loňských povodních jsme tam práci ještě měli,
Akce co jsme připravili, myslím, že se vydařily,
jen vyberu namátkou, ty co jsou s pozlátkou:
Odemykání vody, akce nezbytná, na tu se mile vzpomíná,
Železný TOMík, měl letos 20 let, další ročník bude hned,
Dětský den byl bezvadný, mnoho dětí o něm ví,
a na Železného Delfína nelze zapomenout, zase si ho musíme připomenout.
Další akce povedené také byly, zvláště když s ostatními oddíly spojíme své síly.
Aby bylo nás víc na zábavu i na práci, tak i dnes zde nejsou jenom vodáci,
ale též další TOMíci, jachtaři, horolezci, hasiči - jen tak nás něco nezničí.
Však něco letos přeci jenom skřípalo, co víc než povodně nás zbrzdilo?
Přemýšlej jachtaři, přemýšlej vodáku ... Zlí skřítci řádili v baráku.
Snad však bude dobrý konec pohádky, už nemáme chuť na hádky.
Pojďme tedy zamknout vodu, nic nenechat na náhodu,
vše dobré si uchováme a to špatné pošleme dále.
Klíč do vody řádně zasuneme a na 10 západů uzamkneme.
pořádně to počítejte, záležet si na tom dejte!
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
A ještě AHOJ 3x zvolání,
to nás jistě ochrání.
AHOJ, AHOJ, AHOJ

Ač je voda uzamčená, neznamená to, že by se vodáci uložili k zimnímu spánku. Dále připravují cyklistické a turistické výlety a pochopitelně se těší i na akce ostatních oddílů.

Jindřich Dýda Černý,
TOM Delfín, Litoměřice

Bobří potok

Vůbec nepochybuji, že učit děti zásadám šetrného chování k přírodě patří k programu naprosté většiny našich oddílů. Už si ani nepamatuji, kdy bych šel s naším oddílem z Hrádku, který je jen pár kilometrů od Úštěka a vrátil s prázdnýma rukama. Tu se najde papír od tatranky, tady leží prázdný obal od paštiky, a co to zdobí tamhle keř opodál? Hle, petflaška! Naštěstí ani dětem to není lhostejné a klidně pro papírek ohnou svůj hřbet.

V každém kraji se dá spolupracovat s příslušnými institucemi na tom, abychom se pokusili naše okolí zkrášlovat a ne devastovat. My jsme spolupracovali s CHKO České středohoří a vydali se pročistit lokalitu Bobřího potoka. Zde se pohybuje spousta turistů, kteří se rádi podívají na bobří vodopády, a nevím, jestli úmyslně či neúmyslně z kapsy vytratí nějaký ten papírek, nebo slavnou PET.

Krásný celodenní výlet s dětmi s cílem vyčistit les se vydařil. Rozdělili jsme se na dvě pracovní skupinky a vydali se sebrat vše, co do lesa nepatří. Občas to bylo opravdu zajímavé. Přecházení potoka po kmenu, ukořistění polystyrénu, cesta zpět a vhození do pytle, prostě adrenalin. Každou chvilku Broňa odběhne a vrací se s něčím, co zajisté taky patří do pytle a ne do lesa. Občas jsem si říkal, že tam ty odpadky pohazuje, aby je mohl sebrat a říkat, že jich má nejvíc, anebo že jsem si měl vzít brýle. Na závěr klasické posezení u ohně a opékáním vuřtů. Nezbývá než doufat, že snad i díky nám budou lesy čistší a čistší.

Jára Lepšík
TOM Bobři, Úštěk

Výprava na Lomeček

Oddíly nebo třeba jen partičky rodičů s dětmi, které se chystají do Mezholez, by neměly minout Americkou zahradu, Bolfánek, Lomeček a... mumie. A navrch ještě černínský zámek v Chudenicích, ukrytý skvost lehce zašlé, ale autentické krásy. Záplavě malých blondýnek, které jsme pro akci vnadili (i s několika kluky též zanedbatelného věku) dlouho předem, se na všech těch místech o prodlouženém víkendu kolem sedmnáctého listopadu moc líbilo – a co je větší motivace, než spokojené dítko jásající, nezlobící.

Začněme tedy Americkou zahradou u Chudenic. Vyrazili jsme do ní v předvečer půlkulatého výročí sametové revoluce vybaveni českými vlaječkami. Na začátku o ně byla bitka, po hodině se děti plouhaly kolem stromů a keřů a vlajky jsme vlastenecky třímali my, dospělí. Americká zahrada jest ale překrásná! Můžete se schovat za jedlovec, douglasku či ořechovec plstnatý. Na obřím jedlovci se dítka mohou i zhoupnout, legálně a vcelku bezpečně. Arboretum bylo svého času zásobárnou černínských parků po půlce království, i dneska je ale procházka po něm povznášející. Děti nacházejí listy roztodivných tvarů,sbírají je a jásají, případně po nich dupou. Mohou, ničemu tím neškodí.

Z Americké zahrady je to na rozhlednu Bolfánek coby žaludem dohodil. Už jméno zní tak hezky kulatě a česky zapamatovatelně, ale omyl. Za vším jsou Němci! Poutní kostel svatého Wolfganga byl kdysi slavné místo, v osmnáctém století tu byl péčí Černínů z Chudenic zřízen kostel a poustevna. Kostel vzal za své za Josefa II. - Bořitele a následně v prvním desetiletí devatenáctého století. Zůstala jen věž, proměněná v romantickou rozhlednu o třicet let později. Celé místo je zvelebeno díky evropským dotačním prostředkům. Je kde posedět, v létě zřejmě i poležet, v okolí jsou plastiky a dětské hrátky nejroztodivnějších tvarů. Klíč od rozhledny, která je v patrech ozvláštněna expozicemi místních chovatelů a pěstitelů, vám důvěřivě půjčí v čisté a příjemné hospůdce, která je pod rozhlednou. Výhled stojí za to: vidíte kus Šumavy a Českého lesa, děti škemrají, abyste něco svrhli z věže, třeba čokoládu. Nenavádím, jen říkám, co blondýnky chtějí tropit. Pak, vyfoukáni větrem nahoře, se těšíte na hospůdku pod sebou. Nabídla nám tuším boršč a nějaké koláče, bylo to dobré a jelo to dětem i dospělým.

Určitě nevynechte chudenický zámek! Stojí za to! Jeho část bude v době vaší návštěvy možná ještě lehce poznamenaná věky, ale tahle původně gotická tvrz opravdu stojí za prohlédnutí. Budete stát na staleté dřevěné podlaze, která pamatuje majitele panství někdy v 18. století, uvidíte ložnici v nejstarší, gotické části zámku, za kterou by se nemusel stydět lecjaký film o princeznách (a že se tu natáčí),čeká vás rodná síň Jaroslava Kvapila, libretisty Dvořákovy Rusalky. A ta císařova busta! František Josef dodává místu nádech vznešenosti, to se ví. Nábytek je původní, dotýkaný hrabaty z rodu Černínů, nu a na některé ze židlí zcela určitě sedávala Božena Němcová za svých občasných návštěv zámku i podzámčí. Zámek i okolí se čile opravuje, zase za evropské, a to je dobrá věc!

Ze zámku - pod vodu!

Totiž do Lomečku. Ten navštívila naše víc než dvacetihlavá výprava tomíků druhý den. Lomeček je slavný lom nedaleko Domažlic. Je v něm zřízena vodácká základna. Kamenolom s průzračnou vodou je plný kaprů, amurů a jeseterů. Zaručený sumec je jen ten dřevěný na dně, kterého jsme viděli my, ale určitě není sám. Musím to ale vzít popořadě. V Lomečku (obec Mrákov - Starý Klíčov) se vážně dějí věci. Z plata vedoucího na vodní hladinu se můžete spustit do devítimetrové hloubky. Můžete ovšem děti, hlavně ty menší a důvěřivě, trošku napálit. Když jsem jim totiž zavelel, že se rozdělíme na tři partičky, jedni jdou do vody, druzí prohlížejí okolí a třetí utírají ručníčky ty, kdo vylezou mokří, začala část menších blondýnek nabírat moldánky. Do vody se jim v listopadu nechtělo. Rodiče tu hru chvíli hráli, ale pak honem

honem, všechno napravit, pod vodu jdeme, ale suchou nohou. Po strmém žebříku se dá slézt do devítimetrové hloubky, pod hladinu, do království ryb. Jeseter je tam možná jen jeden, ale je to vytrvalý plazič.

Pokud se dostatečně vyvenčíte, můžete se ohřát u kamen ve srubu u pana Zrůsta, potápěče a šéfa základny. Udělá vám čaj či kafe a přidá dobrou historku. V Lomečku se dá řádit i potápěčsky. Já chtěl, ale neměl jsem parťáka! Petrovi, otci většiny blondýnek, se do chladné vody v mokrém neoprenu nějak nechtělo. Nezbývalo než sledovat německy hovořící pár, jak klidně a metodicky plove asi deset stupňů teplou vodou, jak mu ta ledárna zalévá krk, masku...Brrr! Areál je plný výtvarných děl z každoročních sochařských sympozií, děti mohou lézt po dřevěných prolézačkách, které sice asi nesplní všechny bruselské normy, ale je v nich legrace.

Bylo by nezdvořilé minout rozhlednu Koráb. Ta želbohu neměla štěstí na evropské peníze. Možná už delší dobu na žádné peníze - je poněkud omšelá, stejně jako hnusně kuřácká hospoda pod ní. Tlusťošky, které slastně šlukovaly nějaké petry či jaký hnus i v přítomnosti dětí, nás fascinovaly. Sem bohužel civilizace ještě příliš nedorazila, jakkoliv je z Korábu hezký výhled a do zmíněné hospody se najednou vejde i naše početná výprava. Pod rozhlednou jsme trochu nesměle zazpívali státní hymnu a vysvětlili malým blonďákům a blondýnkám, proč tak činíme. Tvářili se chápavě.

Co jsme my, budete i vy....

Mumifikace většinu z nás nečeká, ale setkání se smrtí v téhle podobě je zvláštní. Klatovské mumie, které jsme navštívili cestou zpátky, jsou poslední tři roky lákavým a nepominutelným cílem. Skoro čtyřicítka jezuitů a jejich mecenášů z doby barokní je vystavená na odiv tisícům návštěvníků. Expozice je interaktivní, podzemí bezvadně zrekonstruované, jsou obnoveny průduchy, jejichž ucpání v minulém století vedlo k rozkladu desítek těl jezuitských bratří. Hvězdou tamní expozice je ovšem průvodkyně. Starší dáma si s dětmi náramně rozumí - když začne mluvit, umlknou i ti největší ďáblíci a malá ústa se bezděky pootevřou údivem a zvědavostí. Paní umí o vystavených tělech vyprávět poutavě a výklad zbytečně neprodlužuje. Zkrátka – profesionálka. Plavé hlavy se zvědavě naklánějí nad staletím zvetšelými těly. Kontrast zaujatých tvářiček a planoucích očí a prázdných, zrovna děsivých očních důlků a zkroucených hnátů snad nemůže být větší.

Prší, poletuje snad i sníh. Výprava se trhá, malí pochodníčci usínají na sedadlech aut. Mají nárok, pocourali jsme toho za prodloužený víkend požehnaně. Sláva nazdar výletu, i když jsme tu a tam zmokli, líbilo se nám to a časem zase někam vyrazíme.

Tomáš Novotný
(a TOM Stará garda, Čolci a trocha Kulíšků)

Tříkrálová Okoř 2015

47. ročník Tříkrálové Okoře přivedl letos na různě dlouhé trasy víc než čtyři stovky pochodníků. Nenudili se cestou, na Okoři je čekali opeření dravci (viz foto). Nejmilejší bylo ale přivítání třemi malými králi v roztockém zámku.

(ton)

týpí jako domov

Tak v čem bych se v nadcházejícím čase vylepšil? Věčná otázka lidí, co na sobě chtějí pracovat! Pro mě je táboření v týpí spjato s woodcrafterskou činností – a s plněním orlích per, která představují systém pro vyváženou práci na sobě navazující na dílo E.T. Setona. Dnes bych se chtěl věnovat několika zásadám, které je třeba dodržovat při plnění orlích per (korálků). A zase tu bude jeden námět.

Pro všechny věkové kategorie platí při plnění orlích per (korálků) několik pravidel.

1. Jde o dobrovolnou činnost – každý si sám vybírá, co chce plnit. I když orlí pero někdo připraví pro ostatní, nemají všichni za úkol je plnit nebo dokonce splnit – pokud si kmen, rod nebo skupina nestanoví jinak.

2. Platí zásada férového jednání – orlí pero je třeba splnit přesně podle zadání a doložit jeho splnění. Výrok „to už jsem určitě někdy dokázal, to bych uměl“ a podobné nelze brát v potaz. Výsledkem splnění orlího pera je vnitřní pocit, že jsem ze sebe vydal nejlepší výkon, jaký jsem mohl, a když se mi to ani tak nepovedlo, mohu na tom pracovat.

3. Plnění musí mít smysl – zejména pro toho, kdo orlí pero dělá. Získávání orlích per „pro orlí pera“ nemá velký vliv na osobnost člověka. Lepší je, když se sám chce danou věc naučit, výkonu dosáhnout, někam se posunout, a vlastní udělení orlího pera je jen dokladem, že bylo dosaženo určité úrovně znalostí/dovedností.

4. Pokud nevím, nebát se zeptat. Každé orlí pero má svého autora. Je tedy možné mu adresovat dotaz – anebo se zeptat někoho ve svém okolí. Na webu LLM www.woodcraft.cz je on-line dotazárna, kde lze najít mnoho otázek ohledně jednotlivých orlích per a odpovědí přímo od autorů nebo garantů těchto činů.

5. Již udělená orlí pera zůstávají jejich majiteli jednou provždy.

Plnění vybraných činů si děti ve věku Malé lóže mohou vyzkoušet prostřednictvím webové aplikace Stoupání na horu (www.stoupaninahoru.cz).

Umíte na bruslích? Pro mě je výzva letošní zimy naučit sebe lépe a děti bruslit na ledních bruslích. V tom bych se chtěl posunout. A navíc tu máme i korálky a orlí pera! Něco teorie najdete určitě u svých přátel nebo na internetu. A už jste zkoušeli hrát šini na zamrzlém rybníku (a třeba v mokasínech)?

Pro děti do 10 let

-O- Umím jezdit na bruslích rovně a ujedu bez pádu 50 m.

-O- Umím jezdit do kruhu na obě strany.

-O- Umím bruslit pozpátku.

Když už tak pěkně bruslíš, můžeš si na ledě udělat třeba slalom z polínek nebo zkusit jet ve dřepu nebo jen na jedné noze pěkně rovně a dlouho. Pokud je vás víc, můžete hrát „Rybičky, rybičky, rybáři jedou!“ Nebo vzít nějakou tenkou dřevěnou tyčku či třeba provázek, který budou dva lidi držet napnutý metr nad ledem a ostatní jej budou podjíždět. A umíš tohle? *(obrázek i text korálků přejaty z knihy Korálkové činy pro skřítky, kresba Pavel Čech)*.

Pro děti mezi 10-15 lety

1D3 Dovednosti na bruslích Předveď na bruslích (ledních nebo kolečkových) bez pádu 1 z podmínek:

a) přešlapování dopředu na obě strany a přeskok snožmo překážky vysoké 15 cm;

b) přešlapování pozpátku na obě strany a otáčení čelem vzad na obě strany jízdy vpřed i vzad;

c) 2 jednoduché sportovní skoky (např. Axel).

Pro dospělé

Totéž jako starší děti,
1 podmínka – čin,
2 podmínky – velký čin

Námět na další orlí pera na zimu:

Bruslení na čas, na 1 km, putování na bruslích.

Lyžování: rychlost na lyžích, vytrvalost na lyžích, kilometry na lyžích, lyžařské znalosti, táboření s lyžemi

Otužování: koupání v zimě

Přístřeší: sněhové stavby – iglú a záhrab

Ať se vám dobře daří!

Josef Porsch – Ablákela
ablakela@gmail.com

Turistické závody

se těší velké oblibě

Historie turistického závodění sahá několik desetiletí zpět a musíme popravdě říci, že obliba tohoto dnes již velmi lidového sportu stále roste. Závod může absolvovat opravdu úplně každý, stačí si vybrat výkonnostní úroveň, ve které se účastník v rámci svých fyzických sil chce pohybovat. Po celé naší republice je možnost si závod vyzkoušet třeba jen na místní úrovni v některém z oddílů, které se závodům věnují. Řada z nich pořádá veřejné soutěže pro příchozí zájemce, můžou si to vyzkoušet všichni děti, dorost, dospělí, senioři, maminky s kočárky.

Tyto závody jsou pořádány zpravidla jako zajímavá hra, není to žádné vrcholové sportování. To přichází na řadu, až když zájemci projdou nějakou standardní přípravou, a to už je většinou v některém z turistických oddílů.

Letošní sezona i ta oficiálně soutěžní je za námi, a proto turistický závod může bilancovat. V každém kraji kromě Libereckého, Pardubického a Prahy proběhla krajská mistrovství a v některých dokonce také krajské poháry. Od května se pak už začalo závodit v seriálu soutěží Českého poháru. Byly jako již léta celkem tři a následné Mistrovství České republiky, které je rovněž do této dlouhodobé soutěže započítáváno. Tyto pohárové závody se běžely v Kralovicích, Karviné, Pacově a mistrovství pořádal Bílovec. Na těchto akcích se mohli prezentovat jednotlivci, kteří však sbírali body i do soutěže oddílů. Ve druhé polovině sezony se pak uskutečnily soutěže kolektivní, a sice závod štafet Palkovicích a smíšených dvojic v Mikulášovicích. Mezi poprázdninové akce patří také Mezinárodní mistrovství v turistickém závodě a to se letos po čase znovu vrátilo na Slovensko. Naši zástupci si tak zazávodili se slovenskými kamarády v Bátovcích u Levice. Úplným závěrem bývá tradičně Pacovské dovádění a ne jinak tomu bylo i letos, kromě závodu si tam účastníci užijí i noční toulání po kraji a spoustu další legrace.

Sezona je pryč a už vlastně pomalu začíná ta nová, v některých krajích už se opět rozeběhly závody započítávající se do té nadcházející. Podrobnosti o veškerém dění „turistického závodění“ si můžete vyhledat na webu TZ: www.turisticky-zavod.cz nebo se kontaktovat na některý oddíl, který se závodům věnuje.

Tomáš Fúsek

Tomíci mezi národnostmi a náboženstvím

aneb Byl to opravdu sababa výlet!

To je tak, když vyjede skupinka osmi českých zástupců do míst, kde se psala historie. A tak se dvě skautky, studentka FAMU, šéf programu Expedice MARS, bývalá členka Národního parlamentu dětí a mládeže, jeden Slovák a dva tomíci vydali na týdenní cestu do Izraele. Výměnný program České rady dětí a mládeže se v letošním roce konal již pošesté. Týden jsme v ČR hostili osmičku Izraelců, kteří také pracují s dětmi, v zemi, kde to není rozhodně tak bezpečné jako u nás.

Začátkem listopadu jsme měli možnost vycestovat i my k nim a podívat se do Tel Avivu a do jeho arabské části Yaffo, prozkoumat jeruzalémské Staré město, dotknout se Zdi nářků, podívat se na místo, kde skonal Ježíš Kristus, potulovat se po nocích na palestinském území, ochutnat místní chalvu, dát si oběd v restauraci Dr. Shakshuka a pojídat ze systému různých mističek mnoho dobrot, ochutnat také jejich báječnou cizrnovou pomazánku hummus, zjistit, že voda v Mrtvém moři je tedy vážně ultra slaná a že hezky nadnáší.

Už víme, co je to shabat (tradiční páteční židovský rituál), že muzeum holocaustu Yad Vashem rozbrečí nejen skauty, ale i tomíky, že systém půjčování kol v Tel Avivu je levný a pomáhá k rychlé dopravě po městě, že se dá koupat ve Středozemním moři i o půlnoci v listopadu a také, že armáda a pohled na samopal je pro Izraelce denním chlebem. Jsem moc rád, že jsme s Tomkem Hurtem mohli tyto končiny navštívit. Celý týden na mě udělal obrovský dojem a rád bych se sem ještě někdy podíval. Avizovaná izraelská „oddílová schůzka“ skautského oddílu čítajícího 1.200 skautů nám přišla jako hloupost, ale když jsme pak na vlastní oči viděli asi sedm stovek poskakujících okrojovaných dětiček, uvěřili jsme. Dětské organizace mají v Izraeli obrovskou historickou a výchovnou hodnotu, vznikaly totiž za holocaustu v koncentračních táborech a byly zdrojem prvních odbojů.

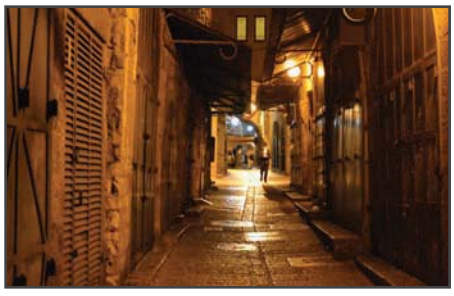

A ptáte se, jaký mají názor na Palestinu a na celý ten dlouhý problém? Odpoví jednoduše „It is too complicated!“ zkrátka ani mezi sebou tuto otázku nechtějí moc otevírat, neb na to mají většinou odlišný názor. Tomíci, je to obrovský zážitek, pokud budete mít někdy možnost, určitě se do Svaté země vypravte!

A teď malá lekce hebrejštiny: ma kore? – jak se máš?, sababa – báječně, super, cool, šalom – ahoj, toda – děkuji bevakaša – prosím, balagán – nepořádek, lehitraot – nashledanou

Ondra Šejtka

ŠTIAVNICKÉ PLKY

ozaj perfektné rádio

Podzimní prázdniny jsme strávili na středním Slovensku v Kremnických a Štiavnických vrších. Navštívili jsme krásná města (Kremnica, Bánská Štiavnica), ale také pestrobarevnou přírodu, zlatonosné štoly, střed Evropy a mnoho dalších zajímavostí.

Třešničkou na dortu bylo živé zlatošípácké rozhlasové vysílání rádia Štiavnické plky. Tvůrčí týmy během akce pracovaly na nahrávání svého vstupu, do kterého připravovaly, krátké reportáže z navštívených míst. Živé vysílání pak jimi bylo zpestřováno.

Vysílání mělo úspěch jak u účastníků, kteří si vyzkoušeli práci pod tlakem a se zvýšeným adrenalinem, tak u posluchačů (kamarádů, rodičů, známých), kteří netrpělivě seděli doma u internetu a bavili se při poslechu Štiavnických plků.

http://www.zlatesipy.cz/oddil/akce/2014-2015/u-sousedu-24-27-10-2014/

Akce byla podpořena projektem Dobrovolně za hranice.

Ivo Skoček,
TOM Zlaté Šípy,
Valašské Meziříčí

Konec projektu OPVK

= Opravdu Povedených Výchovných aKtivit

Je tomu něco málo přes tři roky, co jsme rozjeli projekt OP VK (Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost). Projektu jsme se účastnili s Ligou lesní moudrosti, sdružením DUHA a sdružením YMCA. Projekt obsahoval šest tzv. klíčových aktivit a z toho rovná polovina patřila Asociaci TOM.

Postupem času vznikly v rámci projektu Hravé krabice, které jsou nyní po všech koutech České republiky a kdejaký tomík si hraje (například s motanicí) v klubovně při oddílových schůzkách.

Jako druhý spatřil světlo světa Zádveří „Matějův" vak. Tato náramně užitečná pomůcka pro vedoucí během jarních, letních a možná i podzimních táborů či akcí přijde velmi vhod. Tomíci, opět ze všech koutů republiky, si mohou vyzkoušet velmi netradiční hry, jako například vietnamský badminton či Kubb.

Nakonec, na celkem pěti našich základnách (Oparno, Kamenka, Sloup, Polana a Dědov), vyrostly vzdělávací moduly (hrátky pro děti). Každá taková hrátka pro děti je navíc pojata tak, aby působila vzdělávací a poučnou formou, rozvíjela mentální i fyzické dovednosti a schopnosti. Je určena nejen pro tomíky, ale pro všechny návštěvníky našich základen. Všichni si tak mohou otestovat fyzikální zákony vody v Oparně nebo v sobě objevovat pohybové schopnosti na Polaně.

Partnerské organizace se v rámci projektu zaměřily na inovaci svých příruček pro práci s dětmi a mladými lidmi, na propagaci geocatchingu mezi dětmi a mladými a na posílení tradičních aktivit.

Všechna trápení a starosti spojené s tímto projektem nakonec působí nicotně, když vidíme, jak pozitivní odezvu mají všechny výše zmíněné aktivity.

Četné ohlasy, některé z nich popsané v tomto čísle Tomíka, nás velmi těší.

Lukáš Hušek
hlavní manažer projektu

esf evropský sociální fond v ČR | EVROPSKÁ UNIE | MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY | OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jednou z možností, jak přijít velmi rychle k velké sumě užitečných vědomostí, je knížka s názvem Hry pro rozvoj skupinové spolupráce. Hlavní motto publikace je obsaženo již v jejím názvu. Poměrně rozsáhlou část knihy tvoří teoretická část.

Těm, kteří si zatím vystačili jen s tím, co sami během let načerpali z praxe vedoucího dětského oddílu, se naskýtá možnost doplnit své znalosti o poznatky, ke kterým by se možná dostali také, ale mnohem zdlouhavější cestou. Informace získané prostřednictvím návodné příručky Soni Hermochové a Jany Vaňkové jim ušetří mnohé omyly a nezdary.

Teorie je rozpracována do několika na sebe navazujících částí: Neformální výchova, Volný čas, Rizika a výzvy volného času, nedejte se odtrašit ani stránkou nadepsanou poněkud exotickým nadpisem „Profesní kompetence animátora volného času". Dále pak následuje praktická část s hrami a hříčkami, které popisovanému tématu odpovídají. Za každou teoretickou statí je několik her, které kromě samozřejmé podmínky – tedy zábavy – sledují i jiný cíl, popsaný právě oním úvodem. Témata rozvoje skupinové spolupráce jsou přehledně rozdělena na bloky:

Představování a poznávání
Komunikace a vytváření skupin
Pozorování a vnímání
Identifikace a vcítění
Agrese a prosazování

a konečně pak najdete spoustu námětů v poslední části nazvané Osobní pracovní listy.

V roce 2014 vydalo nakladatelství Portál, cena 260,- Kč. (jch)

Brigádníkům patří dík

Poděkování za pomoc patří všem, kteří v roce 2014 brigádničili na našich chalupách, pomohli něco opravit, dovézt, uklidit, posbírat, posekat, zkrátka přiložili ruku k dílu.

Jmenovitě jsou to tyto oddíly: TOM Bodláci z Prahy, TOM Litomíci z Litoměřic, TOM Lvíčci z Hradce Králové, TOM Špacírek ze Sedlčan, TOM Kadao z Opavy, TOM Javory z Černuce, TOM Tuři z Olomouce, TOM Světlušky a Táborníci z Prahy, TOM Kamarádi z Pacova, TOM Dakoti a Chippewa z České Lípy, TOM Vejři z Lovosic, TOM Bobr z Úštěka, TOM Sedmička z Prahy, TOM Kadet z Kostelce, TOM S.T.A.N. z Prahy, TOM Sedlec Prčice, TOM Pawnee Bystřice pod Hostýnem.

Za vždy bleskovou pomoc je třeba dále poděkovat TOM Šlápoty z Vítkova a KČT Áčko Vítkov, pomoci na chalupě neodmítnou ani **TOM Čmoudík z Ostravy**, TOM Zálesák z Hlučína, TOM Paprsek z Ostravy, TOM Rosomáci ze Suchdola nad Lužnicí, TOM Vltavíni z Českého Krumlova.

Na konci léta a na podzim pravidelně pracuje úderná jednotka odrostlých tomíků a tomiček na našich chalupách. Bývá jich kolem třiceti a v srpnu 2014 se tahle brigáda pod vedením Tomáše Novotného uskutečnila už po jedenácté. I jim musíme za pomoc poděkovat.

Nesmíme zapomenout ani na správce základen, spousta zařizování kolem provozu a údržby chalup je stojí hodně energie i času. Jmenovitě proto děkujeme: pánům Víškovi, Vaňouškovi, Benešovi, Vaňáskovi, panu Crlovi, Jiřímu Homolkovi, panu Veselému, panu Šmídovi a Zdenymu Šmídovi, Jindrovi Zápotockému, Helence a Bocmanovi Podroužkovým, manželům Wiedersteinovým, manželům Simákovým a panu Pavlíkovi ze Stříbrných Hor.

Pokud jsme na nějaký oddíl zapomněli, hluboce se omlouváme, nebojte se přihlásit, rádi vše napravíme na webových stránkách!

(za)

Ahoj, já jsem Bobek!

a k tomu podaná ruka – tak takhle nenápadně může vypadat výhybka, která způsobí, že váš další život se začne hemžit zvláštními příhodami, silnými zážitky i lidmi, se kterými je radost být. Asi první je zjištění, že tkaničky zavázané na dva uzly se rozvazují, jen když o to stojíte a ne uprostřed roští, kde se schováváte při hře. Pokračujete chlebem, namazaným vlastnoručně k snídani, a nebude vadit, že vás probudilo okno otevřené dokořán „Studený vzduch se totiž ohřívá až třikrát rychleji“.

Než se nadějete, dokážete se nepoprat s mladšími, někde v koutku začnete drnkat na vypůjčenou kytaru, fotografovat nebo vymýšlet první hry s pravidly tak složitými, že je nikdo nepochopí. A do toho všeho uslyšíte stále dokola, že „Svět není spravedlivý“, ačkoliv po vás se to vyžaduje dost nekompromisně „Dej si deset kliků“. Zjistíte, že jste se v mrazu a deseti centimetrech sněhu účastnili stavby patrové kuchyně, uvařili sami oběd pro 40 lidí či spoluorganizovali Bambiriádu, a všechno to nakonec, k vašemu překvapení, byla dost velká legrace.

A pokud se vám tyhle věci staly tak před 30 lety, víte, že při stěhování či malování se najde vždy dostatečné množství pomocných rukou. Vaše narozeniny nebo svatby se stanou happeningem pro desítky lidí a kam se synkem v sobotu není otázka – přeci s Bobkem na výpravu. Tak zhruba takové to bude, když se dostanete do bubliny, kterou kolem sebe tenhle člověk nafukuje už padesát let. Jsme moc rádi, že jsme uvnitř.

Světlušky, Táborníci
hafo, hafo dalších

Oslavenec se civilním jménem jmenuje Ivan Šimůnek a přezdívku má Bobek.

Dohoda o spolupráci
mezi Asociací turistických oddílů mládeže a Klubem českých turistů

Oba spolky, vycházejíce ze své historie, dosavadní spolupráce a dlouholetých vazeb svých členů, přistoupily po vzájemné dohodě k nové úpravě vzájemných vztahů. Svou vůli vyjádřili Klub českých turistů zastoupený Zdeňkem Cabalkou, místopředsedou KČT, a Asociace TOM ČR, zastoupená předsedou Tomášem Novotným, dobrovolně a s nadějí, že dohoda pomůže k udržení korektních vzájemných kontaktů a vazeb. Dohoda se uzavírá na jeden kalendářní rok s tím, že osvědčí-li se a ukáže-li se životaschopnou, bude prodloužena. Výše finanční podpory určené pro oddíly TOM platí rovněž pro rok 2015 s tím, že podpora pro roky příští bude stanovena na společném jednání statutárních zástupců na konci roku 2015 nebo zkraje roku 2016. Klub českých turistů vyjádřil vůli poskytnout v rámci svých možností co možná nejvyšší podporu.

1) Asociace TOM poskytne Klubu českých turistů elektronická data s údaji o členské základně oddílů TOM. Obě databáze budou prostupné, nebude třeba nadále vyžadovat od oddílů sběr dat po linii odborů a oblastí. Okamžikem předání elektronických dat se považuje členská základna asociace za předanou a řádně registrovanou. KČT se zavazuje tato data bez souhlasu asociace nezveřejňovat.

2) KČT a Asociace TOM si poskytnou tiskový prostor v časopise Turista (zde bude zachován současný model) a v časopise Tomík, kde bude nově vyčleněna dvoustrana pro aktuální a čtivé informace z klubového dění. Obě strany se zavázaly respektovat data uzávěrek uvedená v tiráži časopisů.

3) Oba spolky budou informovat o svých ubytovacích možnostech. Do konce února 2015 zveřejní KČT i Asociace TOM na svých webových stránkách fotografie ubytovacích objektů s odkazem na další informace.

4) Klub českých turistů podpoří asociaci v roce 2015 částkou 950 000 Kč. Tyto prostředky budou určeny pro přímou podporu oddílů a na významné akce obou spolků, například na Železného tomíka, srazy TOM a KČT, na pořádání olympiád, Zelených víkendů, Pohádkových lesů atd. Přednostně budou z těchto prostředků podpořeny oddíly, které se účastní významných klubových akcí na oblastní i celostátní úrovni.

5) Prostředky poskytnuté klubem budou použity dále na úhradu energií na základnách asociace, nájmy oddílových kluboven, odměny správcům či příležitostným brigádníkům, nákup materiálu pro oddíly a na turistické závody. Vedení klubu odsouhlasí seznam akcí, na které bude poskytnuta dotace, a výčet oddílů, kterým budou poskytnuty prostředky na turistický materiál. U seznamu akcí a výčtu oddílů bude navržena i výše dotace. Případné změny v předloženém seznamu oddílů schválí vedení KČT. Vedení klubu garantuje, že tento souhlas s navrženými změnami bude operativní a rychlý. Z výše uvedené částky bude použito 225 000 Kč na uspořádání turistických závodů.

6) Všechny poskytnuté prostředky budou klubu dokladovány , a to do konce dubna následujícího roku. Podpora poskytnutá klubem ze státní dotace bude vyúčtována podle metodiky poskytovatele dotace.

7) Podpora výše uvedenou částkou je podmíněna stavem členské základny Asociace TOM ve výši 8 000 – 10 000 členů

8) Obě strany se dohodly, že se budou vzájemně podporovat při jednání se třetími osobami, například s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy či Českým olympijským výborem.

Ve Zlíně dne 24. ledna 2015

Mgr. Tomáš Novotný	Zdeněk Cabalka
předseda Asociace TOM	místopředseda Klubu českých turistů

**Dohoda bude podepsána na zlínském sněmu v lednu 2015. Předsedu KČT pobývajícího v té době v cizině zastoupí místopředseda Zdeněk Cabalka.*

ČRDM
PODZIM & ZIMA

Hned po letních prázdninách jsme rozeběhli dvě velké akce: přípravy dalšího ročníku projektu 72 hodin a start geocachingové soutěžní hry Sametky. Při přípravě a ukládání schránek pro soutěž Sametky pomohlo mnoho tomíků, veliký dík! A co že to ty Sametky jsou? Slovním spojením SAMETové kešKY jsme vytvořili cca 200 geocachingových schránek a ukryli je po celé ČR. V každé z nich byl ukrytý příběh z období Sametové revoluce. Zájemci sametky hledali, četli příběhy, sbírali body a nakonec mnoho z nich vyhrálo jednu z věcných cen od našich partnerů.

A co 72 hodin? Již 3. ročník dobrovolnického projektu se podařil, zapojilo se do něj totiž opět více dobrovolníků, více než 21 tisíc, a to v téměř 450 projektech, tomíckých projektů bylo letos 11.

Další akcí byla říjnová návštěva 8 Izraelců. Česko-izraelská výměna probíhala již pošesté a byla opět úspěšná. Po týdnu stráveném diskuzemi o našem způsobu práce s dětmi se čeští zástupci přesunuli do Izraele a obdivovali tam nejen Zeď nářků, ale také jejich centra pro práci s mládeží.

Na začátku prosince pak proběhla tradiční akce „Setkání“ spojená s předáváním cen ČRDM Přístav. První část byla věnována debatě o drogách se šéfem národní protidrogové centrály p. Fendrychem a následně s noblesními dámami p. Černou a p. Vojtkovou o událostech z listopadu 89. Druhá část byla věnována předávání cen za podporu sektoru dětí a mládeže cenám Přístav. Tomíci letos také pro udělení ceny navrhli své kandidáty, a to p. Horáčka a p. Židu, úředníky z ministerstva pro místní rozvoj, kteří nás podpořili při rekonstrukci Oparna. Cenu z rukou ministra školství Marcela Chládka převzalo celkem 9 osob. ČRDM také udělila dvě mimořádné ceny Přístav, a to bývalému předsedovi ČRDM Pavlu Trantinovi a náčelníkovi generálního štábu AČR Petru Pavlovi.

Úplný závěr roku jsme pak věnovali vyúčtování a doúčtování všech dotací, vyplňování pracovních výkazů a monitorovacích zpráv našich evropských projektů a vůbec jsme se tak trochu topili v papírech. Na závěr je třeba napsati, že se od podzimu počet tomíků na ČRDM dočasně zvýšil na 2, nově zde nově pracoval i náš místopředseda Tomek Hurt, expert na evropské projekty, a zachraňoval náš projekt pro hodnocení dobrovolnické práce v oddílech OPLZZ SAFE, dále pomáhal se Sametkami a projektem 72 hodin. Přijďte se podívat, rádi vás uvidíme! Tomíci, mějte se fajn a ať vám rok 2015 dělá jen radost!

Ondra Šejtka

Informace o pojištění 2015 zprostředkovaném ČRDM

Vážení přátelé, níže přinášíme základní informace pro pojištění v roce 2015.

Výše pojištění se nemění.

- Úrazové pojištění – 17 Kč / osoba
- Paušální odpovědnostní pojištění pro organizace nad 1000 členů – 3 000 Kč
- Paušální odpovědnostní pojištění pro organizace do 1000 členů – 2 650 Kč
- Odpovědnostní pojistka pro dobrovolného pracovníka – 55 Kč

K pojištění je možné se připojit kdykoliv během roku. Nově se veškeré pojištění bude přihlašovat přes registrační systém ČRDM. Po přihlášení do systému naleznete v menu novou položku "Pojištění", zde bude možné sjednat všechny typy pojištění, a to:

- Úrazové pojištění
- Pojištění odpovědnosti organizace
- Pojištění odpovědnosti dobrovolníků
- Pojištění zaměstnanců

Úrazové pojištění
Členové ČRDM – Úrazové pojištění je automaticky sjednáno všem členům ČRDM v rámci prodloužení členství na rok 2015. Úrazové pojištění je pro členy ČRDM poskytováno zdarma.

Pojištění odpovědnosti organizace
Členové ČRDM – Pojištění odpovědnosti organizace je automaticky sjednáno všem členům ČRDM v rámci prodloužení členství na rok 2015. Pojištění odpovědnosti organizace je pro členy ČRDM poskytováno zdarma. Zdarma je rovněž poskytováno pojištění dobrovolných pracovníků s mládeží, hlavních vedoucích letních táborů a vedoucích organizačních jednotek, dle vyplněných počtů.

Pojištění odpovědnosti dobrovolníků
Podmínky jsou stejné pro členy ČRDM, členy krajských rad i nečlenské organizace – Pojištění odpovědnosti dobrovolníků je třeba sjednat v systému ČRDM. V záložce „Pojištění“ naleznete tlačítko pro sjednání pojištění odpovědnosti dobrovolníků. Pro sjednání je třeba vyplnit jmenný seznam pojištěných osob. Jedná se o osoby, které nejsou zahrnuty v pojištění odpovědnosti organizace (platí pro členy ČRDM a členy krajských rad). Pojištění odpovědnosti dobrovolníků je zpoplatněno částkou 55 Kč na osobu za kalendářní rok. K pojištění se lze připojit kdykoliv během roku, je platné ode dne sjednání. Pro pojištění dobrovolníků je nutné mít sjednáno pojištění odpovědnosti organizace.

Pojištění odpovědnosti zaměstnanců
Podmínky jsou stejné pro členy ČRDM, členy krajských rad i nečlenské organizace – Pojištění odpovědnosti zaměstnanců je třeba sjednat v systému ČRDM. V záložce „Pojištění“ naleznete tlačítko pro sjednání pojištění odpovědnosti zaměstnanců. Pro sjednání je třeba vyplnit jmenný seznam pojištěných osob a vybrat druh pojištění. Pojištění je k dispozici pro osoby v pracovním poměru, či zaměstnané na DPP. Pojištění je platné ode dne sjednání. Pro pojištění zaměstnanců je nutné mít sjednáno pojištění odpovědnosti organizace.

Bližší informace o pojištění, plné znění pojistných smluv, či ceny jednotlivých typů pojištění naleznete na adrese:
http://crdm.cz/pojisteni/

V případě dotazů k přihlašování k pojištění prosím kontaktujte kancelář ČRDM, sekretariat@crdm.cz a tel.: 211 222 860

Lukáš Hušek

Sběratelé, zbystřete!

Od ledna 2015 jsou na chalupě v Dědově k dispozici nové turistické nálepky a opět i dřevěné turistické známky.

Zakoupit je můžete přímo a pouze u správce pana Veselého, který bydlí hned vedle naší chalupy.

(za)

TOM TUŘI pomohli dobré věci

Součástí vánočních trhů v Olomouci je i stánek Dobrého místa pro život. V tomto stánku prodávají své výrobky a vánoční punč organizace, firmy i dobrovolníci. Celý výtěžek z tohoto prodeje je určen pro některou z organizací, kterou Dobré místo pro život sdružuje.

Náš oddíl prodával společně s herci Moravského divadla v Olomouci a výdělek 15.500 Kč byl předán Pamatováčku, což je denní stacionář pro lidi s Alzheimerovou chorobou.

Soňa Rokytová
TOM Tuři, Olomouc

Ústředí bylo zavaleno dotazy, jak se lze na českých a moravských řekách vyhnout ataku norka amerického. O incidentu na Berounce jsme psali v loňském říjnovém Tomíkovi. Není divu, že zejména vodácké oddíly projevily obavy, aby se útok šelmičky nezopakoval při jejich vodních toulkách a nepřivodil tomíkům nežádoucí polytraumata. Vodácká část ústředí nabádá bázlivé vodáky k jízdě po řece Soče a jejím přítoku Koritnici, protože rychlost tamních toků skok norka do lodi v podstatě vylučuje.

Proběhly komunální volby a zatímco někde na radnicích a v zastupitelstvech zakotvili lidé naklonění neziskovému sektoru, jinde je vůle lidu naopak vymetla a do křesel starostů a radních vynesla k naší věci netečné a lhostejné politiky.

Padesátka tomíků z TOM Kadao se krátce po oslavě kulatých narozenin vevalila do Rychleb a na Kralický sněžník na oddílovém pěšopuťáku.

Zástupci skautů, tomíků a pionýrů ladili s odborem pro mládež Ministerstva školství metodiku investičních dotací a zapřísahali představené téhož úřadu, aby neměnili zaběhaná a patnáct let vyhovující pravidla pro poskytování prostředků na rekonstrukce základen a spolkových kluboven. Marně.

V Oparenském mlýně se konala valná hromada partnerského spolku Erzgebirgesverein..

Sedlčanský Špacírek naplnil usilovnou prací dřevník v Dobré Vodě, tamtéž byla dokončena oprava kanalizace a víceúčelové plochy pro sport a radost, to díky státním prostředkům od ministerstva školství.

Českolipští tomíci z oddílu Chippewa pozvali náčelníka tomíků do nové klubovničky, kterou začali užívat v podzemí vily Adély.

Na Vítkovsku začala kralovat Zlatá kuželna Pavla Vaňáska, hezká a barvitá pohádka pro děti i dospělé.

Tomíci z BVÚ nabídli k užívání svou chalupu Pevnost, velkou základnu nedaleko Fulneku.

Rada turistických závodů se v hojném počtu sešla v Kralupech, bilancovala a plánovala a také se kochala novým webem. Schůzky se zúčastnili šéfové Asociace TOM i KČT.

V Ostravě byla slavnostně odhalena ulice Karla Líby, turisty, tomíka a dlouholetého šéfa TOM BVÚ.

Franta Serbus-Frodo a jeho přátelé a kolegové z řad brněnských tomíků byli hybateli brněnské Velké výměny zkušeností, kterou uspořádali pro 636 přítomných.

Ve velkolepé síni svitavské radnice se sešla vedení obou spolků a rokovala o další formě spolupráce. Výsledkem setkání byla většinová shoda na obsahu a formě spolupráce pro rok 2015.

Upřímně, malinko mi to přijde jako absurdní divadlo, když jsem viděl fotky z vašeho jednání a na jedné straně Hop, Tom N., Ondra Š., Zdeněk R. a na druhé Pirát, Jirka H., Rosťa K.! V televizi pravidelně sleduji, jak ty partaje sedí proti sobě. Ale to bude asi jen dojem? Přesto bych viděl partu přátel raději u kulatého stolu nebo tak něco!, napsal po zveřejnění fotek na asociačním webu šéf opavského Kadaa Tomáš Weicht.

Nadační fond Českého rozhlasu pozval zástupce tomíků na Večer pro světlušku, výpravnou benefiční šou přenášenou hlavními médii, během které se vybraly další statisíce korun ve prospěch slepých lidí.

Tomáš Novotný, Tomek Hurt a Ondřej Šejtka přijeli na pozvání slovenských turistů do obce Vyhně na setkání s místopředsedkyní Klubu slovenských turistů Ing. Annou Krištofovou, šéfem tomíků Petrem Perhalou a členem vedení KST Stanem Andrasim a povídali si s nimi obsáhle o úspěších i neúspěších obou spolků. Slovenští kolegové ukázali českým pivovar Steiger a projevili chuť do dalších společných akcí, turistických závodů a srazů.

Českolipští tomíci opět uspořádali Dobročinnou topinku, charitativní sbírkový trh ve prospěch tamního Denního stacionáře. Od města, jehož zástupce tomíci zdvořile pozvali, se nedočkali ani odpovědi, natož požadované záštity.

Skauti si příjemným večerem konaným v Baráčnické rychtě připomněli pětadvacet let od obnovení svobodné činnosti. Řada bývalých skautských starostů a náčelníků vzpomínala i na předrevoluční azyl skautek a skautů právě v turistických oddílech mládeže.

Výtvarník a performer Roman Týc pochválil tomíkům p.f. zhotovené Tadeášem Klabanem a zamýšlel se se dvěma členy náčelnictva nad možnou podobou našeho loga na tričkách.

Vedení tomíků a klubu si poněkud excentricky dopisovala i v předvečer Štědrého dne, to vše ve snaze dobrat se konečné podoby zápisu ze svitavské schůzky.

Oddíly TOM v celé republice oslavily Vánoce v klubovnách a na oddílových základnách, na vánočních nadílkách a besídkách. Na všech asociačních základnách pak tomíci a jejich blízcí slavili silvestra a těšili se, co všechno je čeká na zemi, na vodě, na lodích a také na horách v roce 2015.

Výstava betlémů

Nový rok na naší chalupě v Uherském Hradišti začal malebnou výstavou betlémů ze soukromé sbírky paní Crlové (manželky pana správce), která v letošním roce uspořádala již druhý ročník. K vidění bylo 90 betlémů, které potěšily malé i velké hosty.

(za)

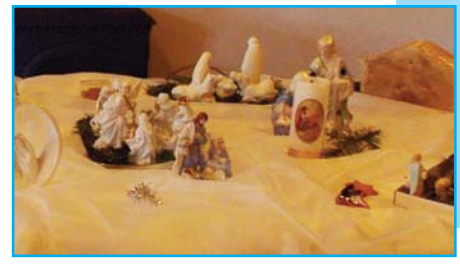

Smutná zpráva

Dovolujeme si oznámit, že dne 25. listopadu 2014 zemřel po těžké nemoci RNDr. Luboš Musílek (KID), vedoucí TOM 3103 Rejnoci.

Kid byl 30 let aktivním vedoucím vodáckého oddílu, velký milovník přírody a pěší turistiky, neúnavný pořadatel putovních vodáckých táborů. Pod jeho vedením sjížděly děti české řeky. Pořádal výpravy na Stvořidla a Šumavu, na chalupy v Dědově a Janově v Jizerských horách. Odešel výborný kamarád, vodák, učitel a věčný recesista. Nezapomeneme.

TOM Rejnoci.

OHLASY

Pozvání
do saského Krušnohoří

Rádi bychom vás pozvali na výlet do saského Krušnohoří, malebného a zajímavou historií opředeného kraje kousek za českými hranicemi, konkrétně do hornického města Annabergu.

Akci pořádá ústředí tomíků v rámci přeshraniční spolupráce s krušnohorským spolkem Erzgebirgsverein. V nabídce aktivit je například prohlídka historické části města, návštěva Krušnohorského muzea s ukázkovým dolem, které mapuje těžbu stříbra v regionu, dále prohlídka Manufaktury snů, což je muzeum krušnohorského lidového umění s výstavou dřevěných hraček, pyramid a betlémů.

V muzeu je vše v pohybu, nechybí interaktivní prvky. V místních dílnách si také vyzkoušíme řezbářství a paličkování. Zajímavé technické památky nabízí také blízké okolí Annabergu – muzejní důl a hamr ve Frohnau, k tomu krásná krušnohorská příroda.

Ubytování bude zajištěno v chatkách ve středisku ochrany přírody Dörfel kousek od Annabergu. Po celou dobu bude k dispozici průvodkyně Helena Podroužková z Oparna. **Akce je určena pro tomíky ve věku 10 –26 roků, doprovodu se věková omezení nekladou. Zájemci, hlaste se prosím co nejdříve!**

Nabídka platí pro oddíl, který se přihlásí s chutí aktivně prožít čtyři dny, jehož členové se chtějí třeba zdokonalit v němčině, mají zájem o historii a chuť poznávat nové věci. Počet účastníků mezi deset a dvaceti, dospělý doprovod je nezbytný.

Akci finančně podpoří ústředí (ze 70% uhradí dopravu, přičemž lze uvažovat i o nájmu mikrobusu), všem účastníkům zajistí tlumočení a vedoucím (max tři dospělí) uhradí ubytování. Nabízíme výběr termínů: 3.4. - 6.4. (velikonoce) 30.4 - 3.5. , 7. 5. – 10. 5. , 1. – 6. červenec a 25. – 28. září .

Přihlaste se nejpozději do poloviny února. Nabídka služeb tlumočnice a finanční podpory platí pro první oddíl, který se přihlásí a je připraven splnit uvedené podmínky. Pokud se přihlásí víc oddílů, budeme hledat cesty, jak jim vyjít vstříc (třeba pomocí při zajištění ubytování ve vlastní režii atd).

Do Annabergu jezdíme každý rok navštívit naši projektovou partnerku Gabi Lorenz, která výše uvedené muzeum vede. Neváhejte, skvělá výprava bude stát za to!

Helena Podroužková
Tomáš Novotný

Cena Přístav 2014

Den před svatým Mikulášem, tedy 5. prosince, udělila Česká rada dětí a mládeže cenu Přístav jedenácti dobrým lidem za podporu mimoškolní činnosti. Cenu přišel předat ministr školství Marcel Chládek.

Mezi oceněnými byli také ředitel Odboru regionální přeshraniční spolupráce Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) ČR Jiří Horáček a referent odboru evropské územní spolupráce MMR Josef Žid, které na nominovala Asociace TOM.

Oba pánové mají velké zásluhy na zdárném průběhu a dokončení rekonstrukce Oparenského mlýna, bez jejich rad a podpory s projektem by tomíci jen těžko proplouvali evropskými směrnicemi.

Udělování cen předcházela tradiční akce ČRDM Setkání 2014, v jejímž rámci proběhly zajímavé debaty s ředitelem Národní protidrogové centrály Jakubem Frydrychem, signatářkou Charty 77 Milenou Černou a její kolegyní z disentu Ivou Vojtkovou. Ondřej Šejtka také vyhlásil vítěze GPS soutěže Sametky.

Slavnostní dopoledne proběhlo v krásných prostorách barokního refektáře dominikánského kláštera u Sv. Jiljí v Praze.

ASOCIACE TOM

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ

Tomík č. 92,
leden 2015

Č ů
Č
č ů
ě Č
Redakce:
ř
3 5
5 63
0 910 460 0 910 314
3 5
Č ř
ř
ř
ř ě
ř ň ř
1000 ů

Uzávěrka příštího čísla 20. března 2015

Živý Betlém

Fotografie připomíná Živý Betlém, který jsme společně s TJ Sokol Nemilany předvedli v předvánočním čase v Nemilanech a Nedvězí. Po ukončení představení si přítomní domů odnesli kromě kulturního zážitku i Betlémské světlo.

Soňa Rokytová
TOM Tuři,Olomouc

Pozvánka
na zimní sraz

KČT Telč zve tomíky-lyžaře na tradiční zimní akci- Český zimní sraz turistů. Koná se 12.-15.2. v Telči a o víc informací si můžete napsat na email mazal_v@email.cz.

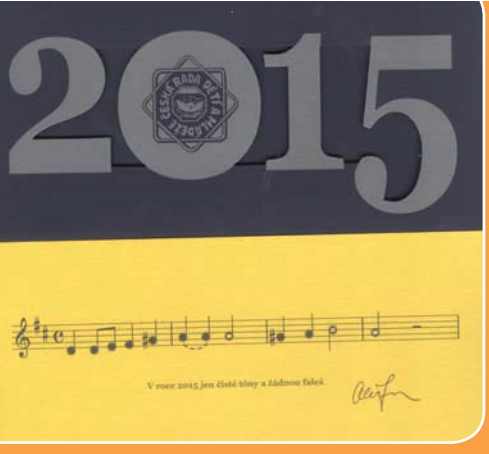

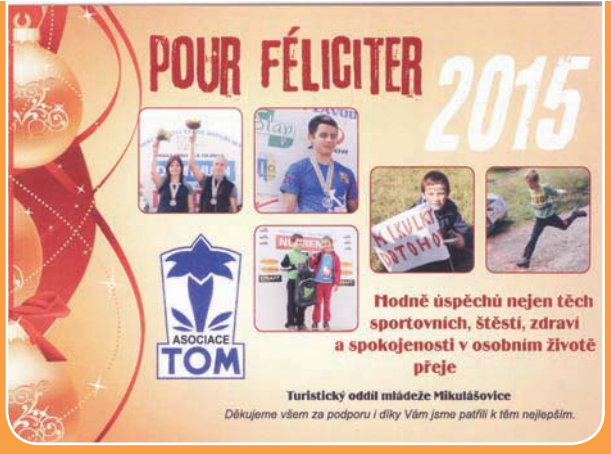

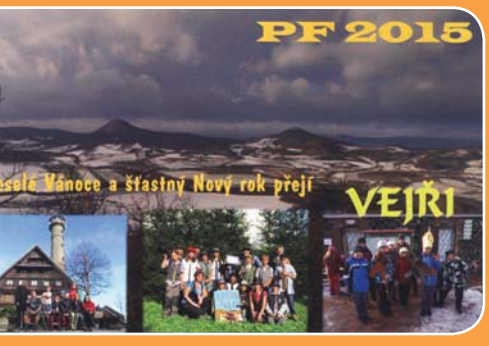

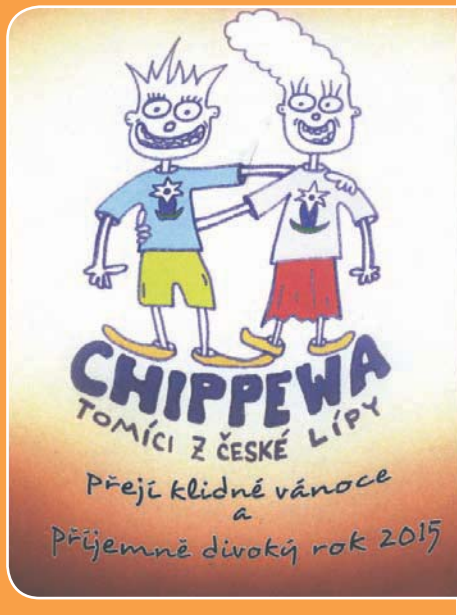

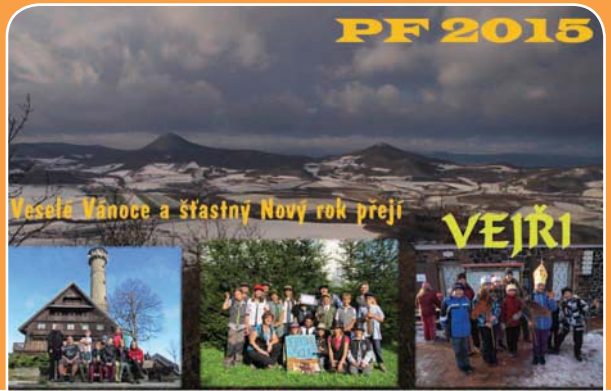

TOM Pěšinky a Ostříži

Člověk roste tím, co rozdal,
tím, že potěšil, tím, že rozveselil oči,
tím, že hořel, aby se druzí mohli ohřát.
(J. Solar)

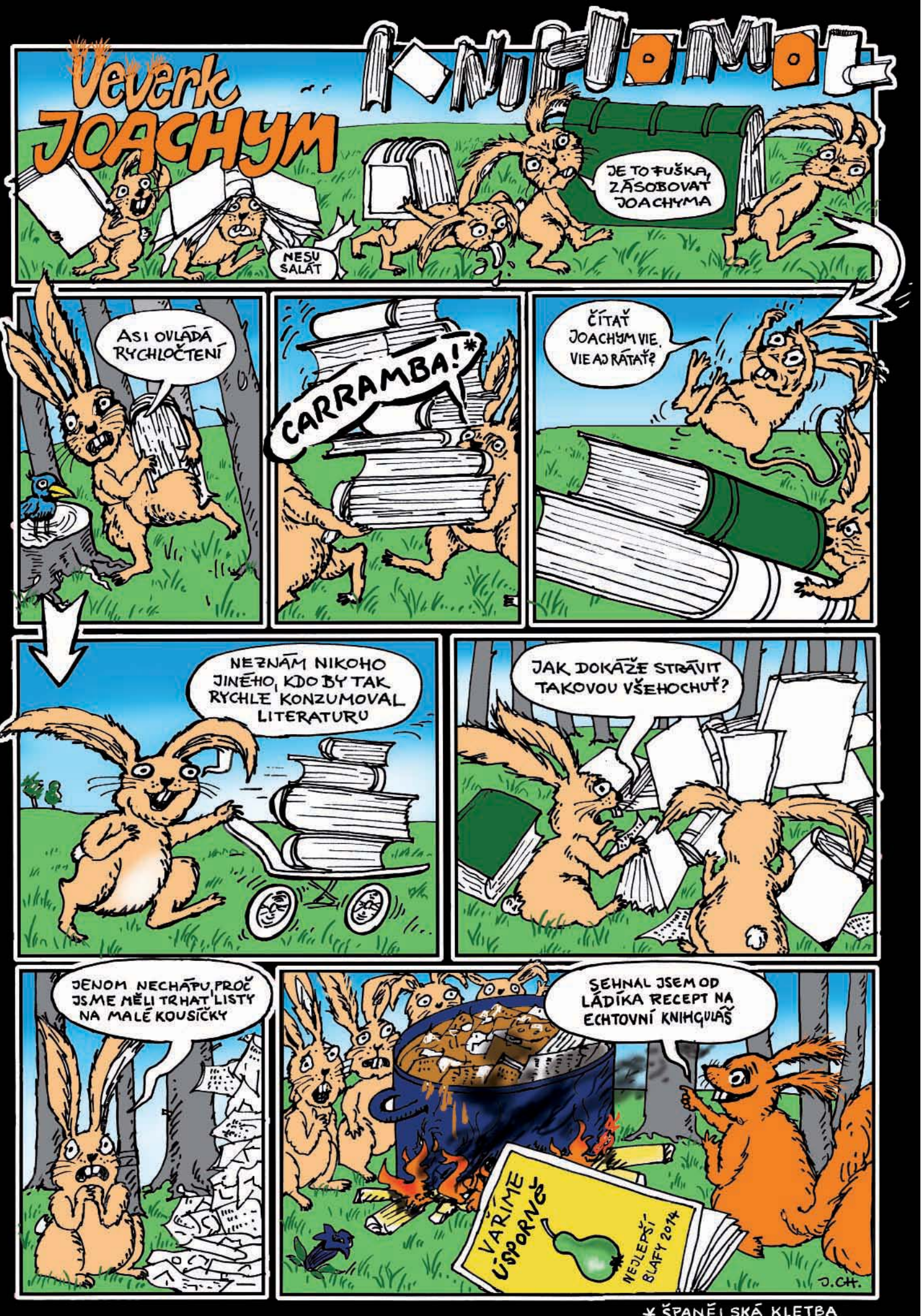
Veverka JOACHYM
KNIHOMOL
NESU SALÁT
JE TO FUŠKA, ZÁSOBOVAT JOACHYMA
ASI OVLÁDÁ RYCHLOČTENÍ
CARRAMBA!*
ČÍTAŤ JOACHYM VIE, VIE AJ RÁTAŤ?
NEZNÁM NIKOHO JINÉHO, KDO BY TAK RYCHLE KONZUMOVAL LITERATURU
JAK DOKÁŽE STRÁVIT TAKOVOU VŠEHOCHUŤ?
JENOM NECHÁPU, PROČ JSME MĚLI TRHAT LISTY NA MALÉ KOUSÍČKY
SEHNAL JSEM OD LÁDÍKA RECEPT NA ECHTOVNÍ KNIHGULÁŠ
VAŘÍME ÚSPORNĚ
NEJLEPŠÍ BLAFY 2014
J.CH.
* ŠPANĚLSKÁ KLETBA